

Spoštovani članice in člani Inštituta za razvoj družbene odgovornosti!

V tej številki:

Aktualno	2
Nagrada	8
Zgodilo se je	19
Greenwashing	21
Razmišljanja	24
Sodelujte	29
Novice	31
Konference	37
Razpisi	39
Zanimivosti	43
Modre misli	44
Nova knjiga	46
Soustvarjajte	47

Delovati z zgledom je za razvoj družbene odgovornosti vitalnega pomena. Zato vam v tej številki predstavljamo modre misli naših nagrajencev Horus 2011, pa tudi modre misli nekaterih svetovnih mislecev. Predstavljamo vam knjigo ABC Harmony, ki si jo lahko sami shranite s spleta, pri njenem nastanku pa smo sodelovali tudi člani inštituta IRDO.

Bojan Radej aktivno razmišlja o vlogi vlade in civilne družbe v času varčevanja in preurejanja sistemov. Ali veste, kaj je Greenwashing ali »zelenjenje« oziroma »zelenjarjenje«? Pomeni zlorabljanje zelenega piara (odnosov z javnostjo) in zelenega marketinga z namenom zavajanja k mišljenju, da so politika ali izdelki nekega podjetja okolju prijazni. O tem kako je potekalo srečanje članov inštituta IRDO in kaj nam je povedal Marko Pogačnik, akademski kipar in geomantik iz Šempasa, o letu 2012 in naši Zemlji, lahko prav tako preberete v tej številki.

Predstavljamo vam še zanimive dogodke, konference, razpise in druge zanimivosti, da bi bilo vaše znanje tudi v začetku tega leta oplemeniteno s spoznanji in novostmi s področja družbene odgovornosti.

Uživajte pri branju in delovanju.

Uredništvo IRDO novic

Slovenščina, naša materinščina...

21. februar je za mednarodni dan materinščine razglasila OZN za izobraževanje, znanost in kulturo (Unesco), in sicer leta 1999 – z namenom, da bi opozorila javnost na potrebno spoštovanje lastnega materinega jezika in tako pomagala ohranjati kulturne in jezikovne različnosti posameznih okolij in sveta. V večini držav sveta govorijo več kot en jezik. Jezikovno najbolj pestra je Papua Nova Gvineja, saj tam govorijo 820 jezikov in so vsi avtohtoni. Več kot 50 različnih jezikov pa govorijo danes v kar 37 državah sveta. Glede na to, da Slovenija po številu prebivalcev spada med manjše države, bi sklepali, da tudi slovenščina sodi med jezike s skromnim številom govorcev. Vendar slovenščina ne sodi med „najmanjše jezike“ sveta. Po številu govorcev ima namreč le 5 % vseh jezikov na svetu več kakor dva milijona govorcev – in slovenščina je med njimi. Tako sodi slovenski jezik kljub svoji sorazmerni „majhnosti“ v elitno skupino jezikov, in to na 179. mesto med 5 % najbolj razširjenih jezikov na svetu. (Vir: Statistični urad Republike Slovenije)

Ne spreglejte –februar:

2. februar – svetovni dan varstva mokrišč,
7. februar – dan varne rabe interneta,
8. februar – Prešernov dan,

11. februar – svetovni dan bolnikov,
14. februar - Valentinovo,
21. februar – mednarodni dan maternih jezikov

»V tem inštitutu se z veseljem združujemo«

je na 4. letnem srečanju članov inštituta IRDO poudarila Angelca Ademovič, predsednica Sveta članov, ki so ji 31.1.2012 člani mandat potrdili še za eno leto, prav tako Vinku Kurentu in Žigi Vaupotiču.

“Članstvo v inštitutu IRDO nam ne pomeni le prispevanja članarine za dober namen. V tem inštitutu se podjetja in druge organizacije z veseljem združujemo, saj se zavedamo, da prispevamo k razvoju družbene odgovornosti, hkrati pa tudi mi pridobimo za lasten razvoj znanje, izmenjavo izkušenj z drugimi in ostajamo v stiku s sodobnimi svetovnimi in slovenskimi trendi na tem področju,” meni Angelca Ademovič, predsednica Sveta članov inštituta IRDO in direktorica podjetja Creditexpress Slovenija. “V minulem letu smo imeli člani priložnost sodelovati na petih brezplačnih izobraževanjih, ki jih je za nas in simpatizerje organiziral inštitut IRDO. Tako smo lahko prisluhnili mag. Nastji Mulej, o šestih klobukih kreativnega razmišljanja, Alenki Zelenič o pridobivanju nepovratnih sredstev iz EU, Ireni Polak Fištravec o retoriki in javnem nastopanju, Blanki Kaker o standardu družbene odgovornosti ISO26000, ddr. Matjažu Muleju in Aniti Hrast o strateškem razvoju družbene odgovornosti v podjetjih, organizacijah ter mnogim drugim. Vključevanje v takšne organizacije je za podjetja v sodobnem svetu že skorajda nujno, vsekakor tudi zato, ker moramo vsi čim boljše delovati in poslovati družbeno odgovorno,” je poudarila Angelca Ademovič.

Na letnem srečanju članov inštituta IRDO, ki je bil ustanovljen leta 2004, je bilo v torek, 31.1.2012, v prostorih Štajerske gospodarske zbornice v Mariboru prisotnih nekaj več kot 40 članov inštituta. Največ jih je prišlo na dopoldanski del predstavitve poročila in načrtov inštituta, precej manj pa v popoldanskem delu. Ddr. Matjaž Mulej, dr. Andrej Fištravec, Angelca Ademovič in Anita Hrast so predstavili delo inštituta v preteklem letu, načrte za letos in predstavili delo na področju članstva.

Zbrani udeleženci so mandat dosedanjim vodjem Sveta članov potrdili še za eno leto in predlagali, da v poslovnik uvedemo dvoleten mandat vodenja članov inštituta. Z opravljenim delom so bili zadovoljni in pohvalili dosednji napredek. Poslanstvo inštituta IRDO je, da z raziskovanjem, izobraževanjem, svetovanjem, povezovanjem, založništvom, promocijo in dobrodelnostjo prispeva k razvoju družbene odgovornosti v slovenskem in v svetovnem merilu.

Pri tem sodeluje z domačimi in tujimi strokovnjaki, ustanovami, organizacijami, vlada in podjetji ter tako prispeva k izmenjavi znanja in izkušenj o družbeni odgovornosti. V osmih letih delovanja smo v Sloveniji in v svetu oblikovali priznana jedro raziskovalcev in strokovnjakov s področja družbene odgovornosti, ki s svojimi aktivnostmi pomembno prispevamo k razvoju družbe.

Pripravili smo pobudo za oblikovanje nacionalne strategije komuniciranja in uveljavljanja družbene odgovornosti, pri tem pa že aktivno sodelujejo številni partnerji – tako iz gospodarstva, kot iz civilne družbe in strokovno-interesnih združenj, medijev. Inštitut IRDO od leta 2006 v Mariboru organizira letno mednarodno konferenco, letos bo že sedma zapored potekala od 8. do 10. marca 2012. Tokratna konferenca bo organizirana v sodelovanju z Evropsko prestolnico kulture 2012 in drugimi partnerji, njen naslov pa je »Inoviranje kulture za več družbene odgovornosti - kot pot iz socio-kulturne krize«. Od leta 2008 v sodelovanju z Društvom za odnose z javnostmi in mnogimi drugimi partnerji inštitut IRDO podeljujemo tudi Slovensko nagrado za družbeno odgovornost Horus. Letošnji razpis za nagrado bo objavljen predvidoma konec maja 2012, nanj pa se lahko prijavijo tako podjetja, kot zavodi ter posamezniki.

V okviru inštituta deluje Strokovni svet, ki skrbi za programsko usmerjanje dejavnosti zavoda, vodi ga ddr. Matjaž Mulej, sestavljajo pa ga predstavniki ustanov, podjetij, strokovnih združenj, medijev, civilne družbe ter drugi strokovnjaki. IRDO izvaja svoje razvojno-raziskovalno in znanstveno delo v posebni organizacijski enoti Znanstveno-raziskovalni center IRDO, ki jo vodi dr. Andrej Fištravec. Sodelavci inštituta IRDO objavljajo svoja dela na konferencah v Sloveniji in v tujini ter v revijah in drugih publikacijah.

V minulem letu je inštitut izvajal več raziskovalnih projektov: (1) *Dovolj celovit model merjenja dobrega počutja zaposlenih v tranzicijskih organizacijah s primerjavo inovativnih in manj inovativnih*, (2) *Razvoj modelov formalnega in neformalnega izobraževanja za poklic mladinski delavec za vključevanje v programe organizacij (MDNFI)* in (3) *»Chance4Change: Razvoj, izvedba in vrednotenje programov za izboljšanje subjektivnega dobrega počutja«*, sofinanciranega v okviru programa Čezmejnega sodelovanja Slovenija – Avstrija 2007 – 2013. Pridobil je tudi sofinanciranje zaposlitve za pilotni projekt vzpostavitve Dnevnega centra aktivnosti za starejše (DCA Maribor), ki ga bo v 18 mesecih vzpostavil naš nov sodelavec Marjan Holc. Projekt sofinancirata Mestna občina Maribor in Zavod RS za zaposlovanje. V drugih večjih slovenskih mestih takšni centri delujejo že nekaj let, Maribor pa ga bo dobil letos, ko smo v evropskem letu aktivnega staranja. Govorniki so predstavili še delo inštituta na področju izobraževanja, založništva, reševanja likvidnosti ter drugih razvojnih projektov.

Člani inštituta IRDO smo posamezniki, podjetja, ustanove in organizacije. Združujemo se v Svet članov, ki podpira delo inštituta in podaja razvojne usmeritve. Člani torej prispevajo k razvoju inštituta in njegovega dela, prejmejo pa tudi nekatere ugodnosti, med drugim brezplačna izobraževanja, popuste pri nakupu literature, promocijo članov, brezplačne mesečne e-novice, izmenjavo izkušenj z drugimi člani ipd. V inštitutu IRDO od leta 2008 združujemo že več kot 100 članov, od tega skoraj polovico kolektivnih. Med kolektivnimi člani so podjetja in organizacije, npr. Mimovrste, MIEL Elektronika, Tovarna olja Gea, Bela Voda, Creditexpress, Medis-M, Mikrodata GIS, Press Clipping, Informa Echo, Nova Kreditna banka Maribor, Štajerska gospodarska zbornica, Premogovnik Velenje, Termoelektrarna Šoštanj, Občina Duplek, Umetnostna galerija Maribor, ZSSS Podravja, SKEI TAM, Umetnostna galerija Maribor, Zavod Univerzum Minerva, Mariborska knjižnica, Zavod Ypsilon, Zveza Joga društva Slovenije, Zavarovalnica Maribor, Zavarovalnica Triglav, Mariborski Vodovod, Doba fakulteta, Slovenska znanstvena fundacija, Štajerski tehnološki park, ... V njihovem imenu na srečanjih sodelujejo člani vodstva ali posameznih strokovnih področij, člani uprav ter predsedniki večjih slovenskih podjetij, organizacij in ustanov. Člani posamezniki so: študenti, raziskovalci, znanstveniki, strokovnjaki in vsi, ki se zavedajo pomena družbene odgovornosti in jo zato so-razvijajo.

Ob koncu predstavitve dosedanjega dela in načrtov je zasl. prof. ddr. Matjaž Mulej člane pozval, da po svojih močeh prispevajo k širitvi članstva v inštitutu in s tem h krepitvi družbene odgovornosti v Sloveniji. Namreč, s povezovanjem, izobraževanjem in izmenjavo znanj in izkušenj lahko člani inštituta veliko pridobijo, saj se tudi na ta način okrepi njihov socialni kapital.

Foto utrinki iz 4. letnega srečanja članov inštituta IRDO

Maribor, 31.1.2012

Se nadaljuje

»Kaj se godi z Zemljo in nami, njenimi prebivalci?«

Brezplačno predavanje Marka Pogačnika je bilo 31.1.2012 v Mariboru, ko je potekalo letno srečanje članov inštituta IRDO in simpatizerjev.

Zbranim članom in simpatizerjem inštituta IRDO je o tem »Kaj se godi z Zemljo in nami, njenimi prebivalci?« predaval Marko Pogačnik. Predavanje se je pričelo ob 11. uri in je bilo brezplačno za člane in za vse simpatizerje inštituta IRDO ter za splošno javnost. Srečanja se je udeležilo približno 40 članov in simpatizerjev.

Marko Pogačnik je predaval o tem, kaj se godi z Zemljo in nami, njenimi prebivalci, kako se da naše bivanje in delovanje na Zemlji uglasiti z njenim bistvom, kako doseči večje soglasje med prostori naše dejavnosti in naravo Zemlje, kakšne so metode zdravljenja in uravnoteženja prostora in kaj je geomantija kot evropski Feng Šui. Pokazal nam je nekaj metod za osredinjenje samega sebe in povedal, kako pomembno je, da najdemo točko miru v samem sebi in stik z naravo. Predstavil je nekaj svojega dela, zbrani pa smo ga povprašali tudi o tem, kako si lahko pomagamo premagati vsakdanji stres in kako njegove tehnike lahko pomagajo podjetjem, organizacijam. Veseli smo bili, da je imel s seboj 10 svojih

novih DVD-jev, kjer je zbran kratek pregled njegovega dela in odnosa do narave. DVD smo udeleženci takoj pokupili, je pa zelo zanimiv, zato ga priporočamo v nakup tudi drugim članom in simpatizerjem.

»BTC d.d. je nagrajenec Slovenske nagrade za družbeno odgovornost Horus 2011 v kategoriji velikih podjetij, zato nas toliko bolj veseli, da je gospod Marko Pogačnik pripravljen brezplačno predavati za naše člane in simpatizerje,« je ob predavanju povedala Anita Hrast, direktorica inštituta IRDO, in dodala: »Vse več podjetij in drugih organizacij se v Sloveniji zaveda, da uspeh ni le denar, ampak tudi zadovoljstvo zaposlenih, pravilen odnos do okolja, skupnosti, dobaviteljev in kupcev, skratka uravnoteženo poslovanje. Podjetja se zato zanimajo tudi za druge vsebine, ki lahko vplivajo na njihov poslovni uspeh. Odločili smo se, da v okviru brezplačnega izobraževanja naših članov le-tem ponudimo tudi tovrstne vsebine.«

Marko Pogačnik, akademski kipar, je rojen v Kranju 1944, živi v Šempasu na Vipavskem. V letih 1965-71 je deloval v okviru gibanja in skupine OHO, od 1971-79 v poljedelskoumetniški komuni v Šempasu. Od takrat dalje dela in uči na področju geomantije, geokulture in preobrazbe Zemlje. Razvil je litopunkturo - umetnost akupunktura krajev in mest. Nekaj litopunkturnih del: na obeh straneh meje med Severno Irsko in Republiko Irsko; litopunktura mest: Beljak, Celovec, Aachen, Praga, Quito, litopunktura na obeh straneh meje na Koroškem (Podjuna) itd. Uči in vodi projekte v okviru Društva za sožitje človeka, narave in prostora VITAAA iz Ljubljane in je predsednik tega društva. S Skupino za umetnost VITAAA je postavil geopunkturna kroga Hologram Evrope in Točka miru v Ljubljani, skupaj s skupino LifeNet tudi geopunkturne kroge v ZDA, na Portugalskem, na Kanarskih otokih, v Zagrebu in Pragi. Nekaj njegovih knjig v slovenščini: Elementarna bitja, Draga Zemlja, kako ti gre, Skrivnost Benetk, Ko se Boginja vrne, Moč Zemlje in Kristusova navzočnost, Skrivno življenje Zemlje. Leta 1992 je oblikoval uradni grb Republike Slovenije. Za svoje delo je bil nagrajen z Nagrado Prešernovega sklada, Bevkovo nagrado (oboje 1991) in nacionalno nagrado za likovno umetnost, Jakopičevo nagrado (2008). Od leta 2009 dalje skupaj z ženo Mariko oblikujeta Slovenske nagrade za družbeno odgovornost Horus, ki jo podeljujeta v sodelovanju s številnimi partnerji projekta IRDO – Inštitut za razvoj družbene odgovornosti in PRSS – Slovensko društvo za odnose z javnostmi.

Foto utrinki iz predavanja Marka Pogačnika članom in simpatizerjem inštituta IRDO, Maribor, 31.1.2012

Člani inštituta IRDO in simpatizerji na predavanju Marka Pogačnika in med razpravo v odmoru...

PISMO MARKA POGAČNIKA : NA PRAGU LETA 2012

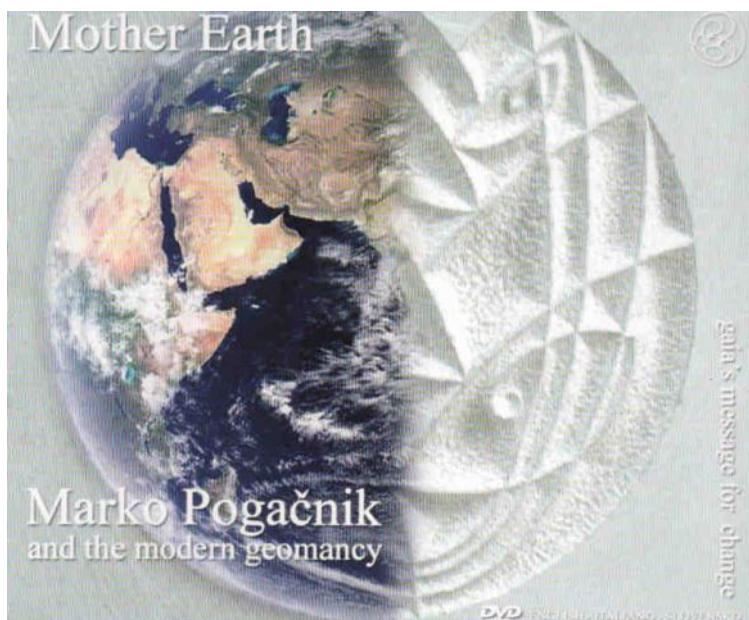
Okrog leta 2012 kroži cela vrsta predstav in strahov. Ne verjamem, da nam leto 2012 lahko prinese neko odločilno razrešitev težav, ki pestijo nas ljudi, naravo in druga bitja na Zemljinem površju. Konec koncev je vse to, kar se pričakuje od leta 2012, utemeljeno zgolj na določenih interpretacijah Majevskega koledarja in ni nujno identično z njegovim dejanskim sporočilom.

Vzburjenje, povezano z Majevskim koledarjem in letnico 2012, prej vidim kot jasno sporočilo. Potrjuje občutek precejšnjega dela človeštva, da bo v določenem bližnjem trenutku treba nujno sprejeti odločitev, v katero smer se bomo v bodočnosti razvijali. Ker se ta intuicija hote ali nehote povezuje prav z letom 2012, postane sporočilo Majevskega koledarja o usodnosti leta 2012, dobrodošlo ogledalo, v katerem je občutek o nujnosti odločitve lahko sam sebe prepoznal in se osredinil okrog letnice 2012. Zdaj, menim, smo prišli tako daleč, da pričakovanj, ki smo jih sami projicirali na leto 2012, ne moremo več izbrisati. Tako se bo leto 2012, po mojem občutku, oblikovalo v preizkus, če smo »ljudje dobre volje in močne ljubezni« dejansko pripravljani:

- prerasti okvire znanih in v človeški zavesti globoko zarezanih meja enodimenzionalnega sveta,
- soočiti se s posledicami odtujitve, ki je v zadnjih stoletjih ali celo tisočletjih bistveno vplivala na naša življenjska pota – pa tudi z njihovimi silami podpihovalkami,
- odpreti se razvijajočemu se novemu prostoru resničnosti, sposobnemu ponuditi bitjem Zemlje sočasen obstoj različnih razsežnosti bivanja – prepričan sem, da bi v raznolikih razsežnostih obstoja lahko vsak človek našel prostor in čas, kakršen odgovarja njegovi stopnji zavesti in potrebam njenega/njegovega razvoja. Prepričan sem tudi, da preizkusa ne moremo uspešno prestati, če ne bomo sposobni utelešati določenih etičnih kvalitet. Dve sem že omenil s pojmom »dobre volje« in »močne ljubezni«.

Marko Pogačnik, akademski kipar

Najnovjši DVD Marka Pogačnika, tudi v slovenskem jeziku!
Predstavljeno je bistvo delovanja tega slovenskega umetnika.
Za samo 15 EUR ga lahko naročite na naslovu:
marko.pogacnik1@siol.net

Z dobro voljo mislim na človekovo dejavno pripravljenost, po svojih sposobnostih pač, stati ob strani soljudem in drugim bitjem življenja v njihovih procesih preobrazbe. S pojmom močne ljubezni mislim na resnicoljubno ljubezen, na ozemljeno ljubezen, ljubezen, ki v svoj partnerski krog ne vključuje samo soljudi, temveč tudi druga bitja Zemeljskega vesolja.

Od srca Vas pozdravljam in voščim srečno, tudi v imenu svoje družine,

Marko Pogačnik
 Šempas, 1.1.2012

Spoznajte prejemnike nagrade HORUS

24. novembra 2011 sta IRDO – Inštitut za razvoj družbene odgovornosti in PRSS – Slovensko društvo za odnose z javnostmi, pod častnim pokroviteljstvom predsednika RS dr. Danila Türka in v partnerskem sodelovanju s številnimi strokovno – interesnimi organizacijami, razglasila prejemnike Slovenske nagrade za družbeno odgovornost HORUS 2011.

V kategoriji podjetja so nagrado HORUS 2011 prejeli: mikro-majhna podjetja: Lotrič laboratorij za meroslovje, d.o.o., srednje velika podjetja: Mariborski vodovod, javno podjetje d.d. in velika podjetja: BTC d.d. V kategoriji zavodi je nagrado HORUS 2011 prejel Zavod Naprej – zavod za varstvo, rehabilitacijo in kvaliteto življenja po poškodbi glave. V okviru nagrade HORUS so bila na prireditvi podeljena tudi posebna priznanja. Prejemnikov posebnega priznanja – Podjetnik s slovenskimi koreninami, ki deluje v zamejstvu oz. po svetu je več, Marko Dolžan (Polfa Lodz SA, Poljska), pa je prejel nagrado Horus 2011 za to kategorijo. Posebno priznanje sta prejeli novinarki Jana Petkovšek Štakul in Barbara Pavlin, splošno posebno priznanje pa Društvo Ekologi brez meja in Tomo Križnar. Nagrada HORUS je bila novembra 2011 podeljena tretjič, z razpisom pa želijo partnerji poiskati in nagraditi celovite pristope podjetij k družbeni odgovornosti.

Objavljamo nekaj intervjujev z nagrajenci, naj nam bodo vsem dober zgled za vnos njihovih dobrih izkušenj v našo lastno poslovno in osebno prakso.

Nagrada HORUS v kategoriji velika podjetja: BTC d.d.

Družba BTC razvija in upravlja BTC Cityje Ljubljana, Murska Sobota in Novo mesto, ki jih letno obišče okoli 30 milijonov obiskovalcev. Druga dejavnost je logistika, ki jo BTC opravlja na 60.000 m² skladiščnih površin za pomembne slovenske in mednarodne poslovne partnerje. Trajnostni razvoj v družbi BTC ne sestavljajo samo enkratne, vsečne akcije, ampak je to dolgoročna usmeritev. Zato je družba BTC z namenom, da bi merila in načrtovala vpliv svojega poslovanja na okolje in širšo družbo, izdelala svoj poslovni model, imenovan ekoindeks.

1. Ali nam lahko predstavite poslovni model Ekoindeks? Kako le-ta pripomore k večjemu družbeno odgovornemu poslovanju?

Ekoindeks, ki ga je družba BTC razvila z namenom trajnostnega razvoja, predstavlja inovativen poslovni model, ki omogoča spremljanje in vrednotenje aktivnosti družbe BTC, s katerimi vpliva na zmanjšanje negativnih učinkov in povečanje pozitivnega vpliva na okolje in širšo družbeno skupnost. Z ekoindeksom dobi družba BTC celovit vpogled v razvoj okoljske in družbene odgovornosti preko planiranja, uresničevanja in nadzora aktivnosti na področju energije, vode, odpadkov, prometa, varnosti in vračanja družbi. Ekoindeks je ena izmed ključnih usmeritev uprave družbe BTC in del vsakoletnega poslovnega načrta, hkrati pa so ga za svojega sprejeli tudi zaposleni. Sistem, ki omogoča merjenje, omogoča primerjavo uspešnosti po obdobjih in s tem spodbuja k nenehnemu izboljševanju rezultatov.

2. Kakšno je vaše mnenje o nagradi Horus in podobnih nagradah? Ali lahko takšne akcije k bolj odgovornemu ravnanju in poslovanju spodbudijo tudi podjetja, ki temu področju še ne namenijo potrebne pozornosti?

Nagrade predstavljajo priznanje za trud, vložen v razvoj in krepitev okoljske in družbene odgovornosti ter tako spodbujajo trajnostni razvoj družbe kot celote. Strokovna javnost podjetjem na ta način

Se nadaljuje

nazorno sporoča, da njihov ugled ni odvisen samo od gole ekonomske uspešnosti, ampak tudi od prijaznega odnosa do okolja in širše skupnosti. Javna objava nagrad pa bi morala biti še bolj cenjena in prestižna in sicer iz razloga, ker bomo le tako spodbujali vsa ostala podjetja in posameznike, da bodo izvajali čim več družbeno odgovornih projektov. Tudi iz tega razloga iskrene čestitke Horusu, katerega člani oziroma strokovne komisije vložijo veliko truda in časa v prepoznavanje projektov ter posredno, preko novinarjev in javnih medijev, dajejo stimulans za nadaljnje razmišljanje v tej smeri.

3. Kako BTC k družbeno odgovornemu načinu življenja spodbuja svoje kupce oziroma širšo javnost? Kako ste družbeno odgovorni do zaposlenih, širše družbe ter okolja?

Cilj družbe BTC je, da deluje odprto, da tudi širša javnost spozna njena prizadevanja v smeri večje družbene odgovornosti in večje prijaznosti do okolja. Zato je del sistema ekoindeks tudi eko portal www.eko-btc.si, preko katerega svoje aktivnosti v okviru ekoindeksa javno objavljamo. Portal omogoča izmenjavo dobrih praks, vključujemo tudi poslovne partnerje in širšo javnost, posebno mlajše. Zadovoljni zaposleni pa so pogoj in osnova za uspešen trajnostni razvoj vsakega podjetja. Dobra praksa oziroma trajnostne izboljšave na področju okoljske in družbene odgovornosti v družbi BTC razdelimo na posamezne kategorije, po katerih tudi spremljamo eko projekte v okviru sistema ekoindeks. Te kategorije so: energija, voda, odpadki, promet, varnost, vračamo širši družbi. Primeri v praksi se kažejo v nižanju porabe energije (prenova razsvetljave in svetlobnih napisov z LED tehnologijo), pridobivanju energije iz alternativnih virov (sončne elektrarne), nižanju porabe vode (vodna vrtina, uporaba deževnice), stalnem večanju deleža ločenih odpadkov (ekološke postaje, električni pobiralec odpadkov, ozaveščanje), večanju pretočnosti prometa (parkirne hiše, informatizacija usmerjanja, krožišča), uvajanju alternativnih virov prevoza (vlak, mestni avtobus, City Shuttle, polnilnice za električna vozila, kolesarske steze, pešpoti), povečanju varnosti (centralni nadzorni sistem, preventivne akcije, lastna enota varnost), humanizaciji okolja (skulpture, urejanje zelenih površin, otroška igrišča), sponzorstvih (na področju športa, kulture in znanosti in izobraževanja), donatorstvih ter ozaveščanju (eko portal BTC) in sodelovanje s širšo javnostjo (mladi).

Helena Petrin

Foto: Mediaspeed

Nagrado Horus je prevzela Helena Petrin, članica uprave BTC d.o.o.

4. Kaj je nagrada Horus prinesla vašemu podjetju in kako so se nanjo odzvali vaši zaposleni?

V družbi BTC smo na nagrado ponosni, ker jo razumemo kot veliko priznanje s strani strokovne javnosti, da smo na pravi poti na svojem trajnostnem razvoju. Zaposleni smo ponosni, da delamo v kolektivu, ki je pozitivno okoljsko in družbeno usmerjen. Vsako priznanje in nagrada pa pomeni tudi spodbudo in zavezo za delovanje naprej.

5. Kakšni so vaši načrti na področju družbene odgovornosti? Ali se boste tudi prihodnje leto potegovali za nagrado Horus?

Družba BTC namerava v okviru strategije trajnostnega razvoja pomen družbene odgovornosti okrepiti in ga kontinuirano razvijati v prihodnje. Ekoindeks je živ poslovni model, ki vključuje poslovne

partnerje in njihove poglede na področja, ki se dotikajo skupnega delovanja. Osnova trajnostnega razvoja družbe BTC niso samo enkratne, vsečne akcije, ampak je to dolgoročna usmeritev v prijazen odnos do okolja in širše družbene skupnosti. Del dolgoročno usmerjene okoljske in družbene odgovornosti so tudi hitri odzivi družbe BTC na izredne in nepričakovane dogodke, ki lahko prizadenejo skupnost. Nagrade na področju okoljske in družbene odgovornosti so priznanje, ki pa jih ne jemljemo kot tekmovanje v smislu rangiranja med podjetji, temveč kot občasno in dobrodošlo mnenje strokovne javnosti, ki ima vse večji vpliv na ugled blagovne znamke vsakega podjetja.

Nagrada HORUS v kategoriji podjetnik s slovenskimi koreninami, ki deluje v zamejstvu oz. po svetu: Marko Dolžan (Polfa Lodz SA, Poljska)

Marko Dolžan, ki na Poljskem živi in deluje že od leta 1991, je na začetku svoje poklicne poti v tej državi vodil podjetje Lek. Kot prvi tuji investitor na področju farmacevtske industrije je slovenski Lek leta 1991 otvoril tovarno Lek Polska v Pruszkovu. V letu 2001 je Lek prevzel farmacevtsko podjetje Argon SA v Lodžu, dve leti kasneje pa je bila v Strykovu pri Lodžu odprta druga Lekova tovarna na Poljskem. Po zaključku dela pri Leku se je Marko Dolžan odločil za kariero samostojnega podjetnika in investitorja. Leta 2005 je postal predsednik uprave podjetja SENSILAB, ki se je leta 2008 združilo s farmacevtskim podjetjem Polfa Lodž. Polfa Lodž razvija, proizvaja in prodaja moderne farmacevtske izdelke, dietne dodatke ter medicinske in kozmetične izdelke.

Marko Dolžan

Foto: Mediaspeed

1. Družbena odgovornost vas spremlja že skozi celo vaše življenje. Katere so po vašem mnenju tiste aktivnosti, ki so najbolj pomembne oziroma zaradi katerih ste dobili nagrado Horus?

»Celo vaše življenje« je rečeno malo pretirano, mogoče bi bilo preveč že tudi »celotno kariero«. Da deluješ družbeno odgovorno, je treba dozoreti, za to pa je po mojem mnenju potrebno poleg šolanja, kar še nekaj časa, dela in izkušenj. Lahko ravnaš družbeno odgovorno, a si neopazen. Jaz sem bil zaznan tako na Poljskem, kakor tudi v Sloveniji predvsem zaradi pomoči drugim in zaradi iniciativ združevanja in pomoči s ciljem realizacije različnih projektov.

2. Kaj vam je oziroma vam bo nagrada Horus prinesla tako v zasebnem kot v poklicnem življenju?

V življenju sem prejel kar veliko priznanj, a na stenah jih visi malo. Horus je tam in ponosen sem na nagrado. Kadar omenjamo oziroma rangiramo svoje vrednote, nas večina na prvo mesto postavlja družino, potem delo in tudi vaše vprašanje omenja ti dve kategoriji. Meni osebno t.i. družbena sfera, torej

Se nadaljuje

poleg dela in doma, angažiranje še v družbi, tudi veliko pomeni. In prav na tem področju, torej izven doma in poleg aktivnosti, ki so povezane s profesionalno kariero, mi nagrada veliko pomeni in me obvezuje.

3. Zakaj menite, je osebna odgovornost v življenju posameznika tako pomembna?

Pomembna je tistim, ki ravnajo družbeno odgovorno, ki imajo to vrednoto vgrajeno v svoj vrednotni sistem, pogosto nevede. Verjetno vsakemu družbeno odgovornemu posamezniku tak način življenja in dela pomeni veliko, a posameznik lahko naredi zelo malo. Delovati moramo torej navzven, na različnih področjih, pa bo šlo. Pri tem je zelo pomembna vaša iniciativa.

4. Kako družbeno odgovornost vnašate v vaše podjetje Polfa Lodz, kjer predsedujete upravi?

Polfa Lodz ima celo vrsto certifikatov, med drugim GMP, ISO 9001, 14001 in 18001 in ravno sistem upravljanja po teh standardih že nekako vključuje družbeno odgovorno ravnanje. Lansko nagrado Horus sem prejel tik pred auditom ISO in strateške cilje za letos smo med drugim oprli na družbeni odgovornosti.

6. Kako lahko nagrade kot je Horus in podobno prispevajo k boljši ozaveščenosti in spodbujanju družbene odgovornosti med posamezniki in podjetji?

Ni lahko. Mislim, da predvsem z informacijami in komunikacijo o dosežkih. Presenečen sem bil, koliko prijateljev, kolegov in znancev mi je čestitalo ob prejeti nagradi. Samo čestitam vam lahko za vaše delo, za razpis, za delo članov komisij, za prireditev in za komunikacijo pred in po tem.

7. Kakšni so vaši načrti v okviru družbene odgovornosti?

Doma bom vzgajal v duhu družbene odgovornosti, v Polfi Lodz in v povezanih družbah bom upravljal družbeno odgovorno, pa tudi odpravljal napake, kjer so, opozarjal na nepravilnosti in po svojih močeh pomagal zainteresiranim. Ambiciozne načrte imam tudi izven privatnega in profesionalnega področja in tudi tu bom še naprej deloval družbeno odgovorno.

Nagrada HORUS v kategoriji zavodi: Zavod Naprej – zavod za varstvo, rehabilitacijo in kvaliteto življenja po poškodbi glave

Zavod Naprej je namenjen osebam, ki so utrpeli možgansko poškodbo, njihovim svojcem, s preventivno dejavnostjo pa aktivno posega tudi v širši družbeni prostor. V Zavodu Naprej izvajajo različne storitve in programe dolgotrajne rehabilitacije, storitev pa je za uporabnike brezplačna. Tako uporabnikom omogočajo socialno-varstvene storitve, zdravstvene storitve, psihološko, govorno-jezikovno, fizioterapevtsko in delovno terapevtsko obravnavo.

1. Zavod Naprej se že v svoji osnovni dejavnosti ukvarja z družbeno odgovornostjo. Katere so tiste dodatne dejavnosti, ki prispevajo k še večji družbeni odgovornosti zavoda?

Zavod Naprej se je v mesecu decembru 2011 preimenoval v Center Naprej in spremenil tudi poslovni naslov. Pobuda za spremembo je bila podana in podprta tudi s strani naših uporabnikov, saj je ime Center za njih prijaznejša oblika brez negativnih konotacij, ki ga naziv zavod zanje ima.

V Centru Naprej družbeno odgovorno ravnanje zaznamujejo predvsem tiste naše aktivnosti, programi in projekti, skozi katere soodgovorno pripomoremo k razvijanju odgovornosti do posameznika, tako do mladih kakor tudi starejših, invalidnih oseb, ne glede na spol ali veroizpoved, kakor tudi do družbe. Pri svojih vsakodnevni poslovnih dejavnostih si prostovoljno in ne zgolj na podlagi predpisov prizadevamo k upoštevanju družbenih in okoljskih potreb.

Usmerjeni smo v nenehno zavezanost k etičnemu vedenju, ravnanju in poslovanju zavoda, razvoju zavoda, izboljšanju kakovosti življenja naših uporabnikov in njihovih družin, kakor tudi zaposlenih, ter spodbujanju, ozaveščanju in preventivnem delovanju na področju pridobljenih možganskih poškodb v lokalni in širši družbi nasploh.

Center Naprej je mlad zavod, delujemo od leta 2008. V tem času se je zavod uspešno razvil. Na začetku delovanja smo vključevali 10 uporabnikov po pridobljenih možganskih poškodbah, za katere je skrbelo 5 strokovno usposobljenih zaposlenih. Danes imamo dve rehabilitacijski enoti (v Mariboru in v Murski Soboti), pokrivamo SV del Slovenije in vključujemo cca. 40 uporabnikov. Zanje pa skrbi 27 strokovno usposobljenih zaposlenih. Naše vrednote so usmerjene v uporabnika, v njegove potrebe in pravice, spodbujamo timsko in multidisciplinarno delo, razvoj in inovativen pristop, strokovnost in razvoj stroke, izobraževanje in osebni razvoj, odgovornost in prilagodljivost ter pripadnost zaposlenih.

Za uspešno delo in zadovoljne uporabnike naših storitev so izrednega pomena medosebni odnosi. Prizadevamo si ustvariti varno in spodbudno delovno okolje, ki zagotavlja ugodne razmere za vzpostavljanje odličnosti pri delu in osebne rasti vsakega posameznika.

Z uvajanjem novih varnostnih konceptov uspešno zmanjšujemo tveganja na delovnih mestih. Naše aktivnosti so usmerjene v preventivo in spodbujanje zdravega načina življenja. Ustvarjamo delovne pogoje, ki nudijo zaposlenim prijazno in spodbudno okolje, obenem pa zaposlene spodbujamo k okolju prijaznem ravnanju. Poskrbeli smo tudi za preventivne zdravstvene programe in za izobraževanja o varnem in zdravem delu, požarni varnosti ter ustreznem ravnanju z okoljem.

2. Kako ste družbeno odgovorni do zaposlenih, širše družbe in okolja?

Pomemben dejavnik našega delovanja je skrb za zaposlene, saj je od zaposlenih v največji meri odvisno, kako uspešno bomo izvajali našo storitev. Prizadevamo si, da se zaposleni dobro počutijo. Skrbimo za ustrezno in visoko usposobljenost kadra; oblikovanje partnerstva in zaupanja z razvijanjem dobrih medosebnih odnosov in komunikacije; ter za varnost in zdravje zaposlenih (redni zdravstveni pregledi, ocena tveganja, preventivno cepljenje proti gripi, varstvo pri delu, spodbujanje preventivne rekreacije, delavnice na temo zdravega življenja, ipd.). Organiziramo pa tudi neformalna druženja za zaposlene: piknike, srečanja, športne aktivnosti, srečanja za otroke zaposlenih, ipd.

Za širšo družbo izvajamo preventivno dejavnost, ki ima pomembno vlogo pri preprečevanju pridobljenih možganskih poškodb ter informiranju in seznanjanju javnosti s tovrstno problematiko. S pomočjo različnih akcij in projektov osveščamo širšo javnost o navedeni problematiki. V okviru preventivnih akcij sodelujemo z vrtci, osnovnimi šolami, srednjimi šolami, avto šolami ter drugimi ustanovami v širšem lokalnem okolju.

V sodelovanju s CSD smo vključeni v mrežo humanitarnih organizacij, ki omogoča opravljanje dela v korist humanitarne organizacije po napotilu in sklepu sodišča za mladoletne prekrškarje, ki si pridobijo osebno izkušnjo glede prehitre in nepremišljene vožnje, neuporabe varnostne čelade in pasov, nasilja, uživanja alkohola, ipd.

S Centrom za socialno delo Maribor smo podpisali soglasje za vključitev v mrežo organizacij, ki sodelujejo pri izvrševanju dela v splošno korist. V svojo delovno sredino smo pripravljene sprejeti storilce prekrškov, osumljence in obsojence (napotene osebe), katerim se je kazen s sklepom sodišča ali tožilstva nadomestila z delom v splošno korist.

Center Naprej se tudi redno vključuje v aktivnosti na področju ekologije in trajnostnega razvoja. Tako smo v preteklosti sodelovali v čistilnih akcijah ("Očistimo Slovenijo"); izdelan imamo načrt ločevanja odpadkov; vseskozi pa že sodelujemo pri zbiranju različnih odpadnih materialov, zbiranju zamaškov ter papirja v družbeno koristne namene.

3. Kako je oziroma bo nagrada Horus vplivala na vaše delovanje, kako so se nanjo odzvali zaposleni?

Na nagrado Horus smo ponosni vsi v Centru Naprej. Družbena odgovornost je vsakodnevno prepletena z našim delom, je del nas, naših zaposlenih in uporabnikov, naših vrednot, naše komunikacije in našega življenja v odnosu do širše družbe in v odnosu do prihodnjih generacij. Z nagrado želimo, da bi javnost spoznala delovanje našega Centra, da bi postali prepoznavnejši. Nagrada je za nas spodbuda ter hkrati tudi merilo naše odličnosti in družbene odgovornosti. Že v samem procesu prijave nas je usmerjala v razmislek, kaj je dobro v našem delovanju in v čem smo učinkoviti, uspešni in prepoznavni.

Jasna Vešligaj Damiš, Foto: Mediaspeed

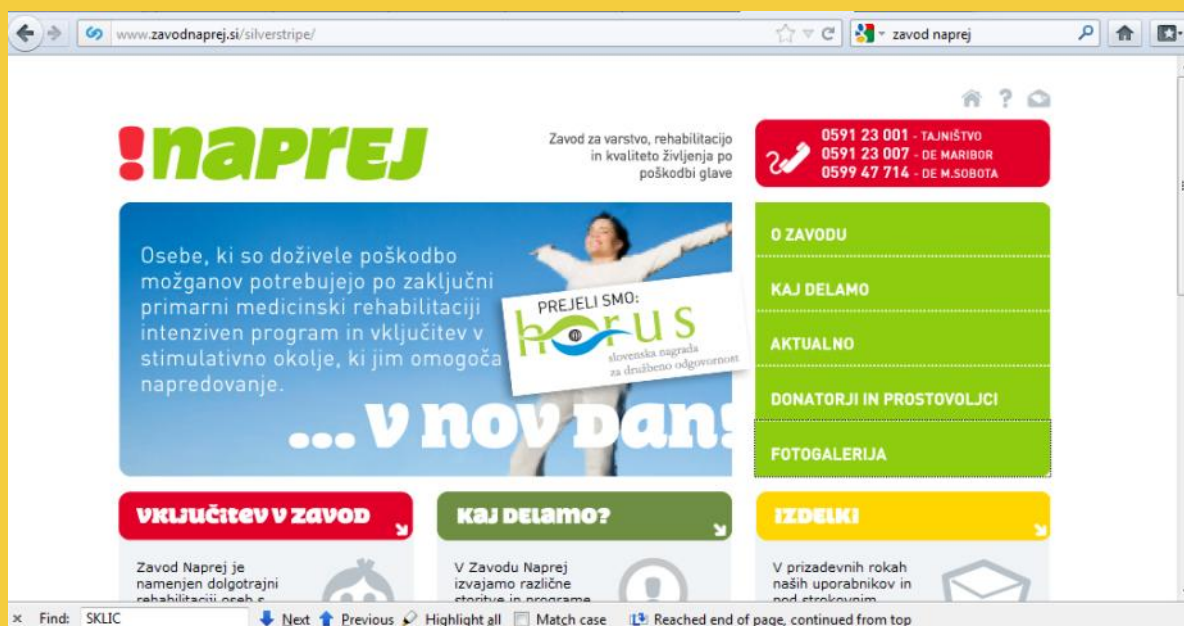
Nagrado Horus je prevzela Jasna Vešligaj Damiš, direktorica Centra Naprej

4. Zakaj, menite, so nagrade kot je Horus in podobne, pomembne za spodbujanje družbene odgovornosti tako med podjetji, kot zavodi, drugimi institucijami in posamezniki?

Nagrada Horus in podobne nagrade so izrednega pomena v procesu potrjevanja uspešnosti organizacije in družbene odgovornosti. Je zrcalo, ki nam pokaže jasno sliko, kje smo in kaj počnemo. Še vedno številna slovenska podjetja in zavodi ne prepoznavajo pojma družbena odgovornost in prednosti, ki jih prinaša odgovoren odnos do družbe in okolja. Nagrada nas spodbuja, da analiziramo delovanje svoje organizacije in razmišljamo, na katerem področju smo lahko še boljši. Prav tako nam nudi možnosti, da izvemo, kako so organizirani drugi ter nam ponuja številne nove zamisli za naše delovanje. Nagrada Horus nas usmerja in spodbuja na poti k odličnosti, potrjuje naše vrednote ter večja ugled organizacije.

5. Kakšni so vaši načrti za prihodnost? Ali se boste tudi prihodnje leto potegovali za nagrado?

Naši načrti za prihodnost so vezani na opredeljene strateške cilje našega delovanja in so povezani z doseganjem čim višje stopnje zadovoljstva naših uporabnikov, v povečevanje poslovne uspešnosti ustanove, v doseganje čim višje stopnje individualnosti uporabnikov ter njihove maksimalne vključenosti v širše socialno okolje, v nenehno usposabljanje in izobraževanje zaposlenih za kakovostne storitve ter večjo prepoznavnost ustanove v okolju. Še nadalje si bomo maksimalno prizadevali za pozitivno socialno klimo in delovno kulturo zavoda ter spodbujali družbeno odgovorno delovanje vseh akterjev naše ustanove ter vseh naših partnerjev. Posebno pozornost bomo posvečali področju odnosov do zaposlenih, ohranjanju dobrega delovnega okolja, spodbujali bomo dodatno izobraževanje in osebnostni razvoj vseh zaposlenih ter jim skušali olajšati usklajevanje njihovega poklicnega in družinskega življenja. V odnosu do uporabnikov bomo spodbujali njihovo maksimalno participacijo v širši socialni skupnosti kot aktivno državljanstvo ter jim nudili najširši možni izbor med različnimi aktivnostmi, ki ohranjajo njihovo kvaliteto življenja in bivanja, da dosegajo maksimalno samostojnost in se v največji možni meri približajo načinu življenja, ki si ga želijo živeti. V celotno naše delovanje pa bomo vključili novitete, ki smo jih oblikovali skozi kritično samoevalvacijo in primerjavo delovanja z drugimi organizacijami. In seveda se v prihodnjem letu vsekakor želimo ponovno potegovati za nagrado Horus.

Posebno priznanje v okviru nagrade Horus:

novinarka Barbara Pavlin

1. Zakaj ste se odločili, da boste kot novinarka svojo pozornost posvečali prav družbeni odgovornosti - temi, ki ni tako "vroča", kot bi lahko rekli za nekatere druge?

Vedno so me zanimale bolj „družbene“ teme. Poleg tega menim, da je treba v medijih izpostavljati tudi pozitivne, uspešne prakse, ki zagotavljajo dolgoročen razvoj in napredek. Več ko bomo o tem pisali, bolj se bodo zasedale v ljudi. Pomembno se mi zdi, da temo pokrivamo tudi z vidika gospodarstva, saj je tu še veliko prostora za izboljšave oz. za „širjenje“ družbeno-odgovorne zavesti. Veseli me, kadar lahko spremljam napredek, premike v pozitivno smer na določenem področju in o tem lahko tudi poročam, da to zve čim širši krog ljudi. Zato sem prevzela tudi novo Delovo rubriko Ime dneva, v kateri predstavljamo dobre poslovne prakse. Vse to me veseli in bogati.

Barbara Pavlin

Foto: Mediaspeed

2. Mediji pomembno vplivajo oziroma oblikujejo javno mnenje in prav zato lahko prispevajo tudi k večji ozaveščenosti in pomembnosti družbene odgovornosti. Kakšna so bila do sedaj vaša prizadevanja na tem področju oziroma zakaj menite, da ste prav vi dobili priznanje za novinarja v okviru nagrade Horus?

S to temo sem se srečala, ko sem delala še kot študentka pri Gospodarskem vestniku. Takrat so se s tem pri nas ukvarjali redki. Bolj zares pa sem se temi posvetila kot novinarka Dela. Moram priznati, da sta me z njo »okužili« prav Anita Hrast in Jožica Knez Riedl, ki sta v začetkih IRDO-ja, če lahko temu tako rečem, promovirali družbeno odgovornost podjetij in opravljali izobraževalno funkcijo, tudi nas novinarjev. Najprej smo temo družbene odgovornosti objavljali kot posamezne članke v naši poslovni prilogi, kasneje pa smo se zaradi obsežnosti in pomembnosti teme odločili za posebno tematsko priložnost, ki izide enkrat letno. Seveda to ne pomeni, da o družbeni odgovornosti pišem le takrat. Temo v Delu pokrivamo v različnih edicijah, z različnih zornih kotov. Sama skrbim predvsem za gospodarski del. Sodelujem tudi v komisiji za nagrado Horus, in sicer pri ocenjevanju podjetij. To je zame zelo pomembno, saj s tem dobim vpogled v to, kaj podjetja delajo in s tem tudi ideje za nove članke.

Se nadaljuje

3. Ali menite, da se slovenska javnost že zaveda pomembnosti družbeno odgovornega ravnanja, načina življenja tako v privatni kot poslovni sferi?

Vse bolj. Zato tudi nastajajo nove poslovne priložnosti, ki so povezane prav z družbeno odgovornostjo. Kriza je pokazala, da je v tem priložnost, prednost in rešitev. Vse več je tudi tovrstnih mrež, v katere se povezujejo posamezniki in podjetja. Spoznavam tudi mlade podjetnike z dobrimi idejami, ki se želijo ukvarjati s poslom, ki bo prinesel dolgoročno dobro njim, drugim in temu planetu. Upam, da smo k temu prispevali tudi mediji s svojim pisanjem, ne samo gospodarska kriza.

4. Kaj menite o nagradi Horus in podobnih nagradah in spodbudah? Ali lahko pomembno vplivajo na širjenje družbene odgovornosti tako med podjetji, posamezniki, zavodi ipd?

Menim, da lahko, kajti podjetja se tako že v procesu prijave samoocenijo, da vidijo, kje so, kje so še njihovi manjki, ali so na pravi poti. Hkrati se lahko primerjajo z drugimi, mrežijo z enako mislečimi, dobijo nove ideje itd. Vse to prispeva k dvigovanju ravni družbene odgovornosti v Sloveniji, k njenem razvoju na vseh področjih, v vseh njenih sestavinah. Predvsem pa te nagrade opozarjajo na to, da družbena odgovornost ni enkratno dejanje posameznika, ampak je za to treba delati na dolgi rok. Kar seješ, to tudi žanješ.

5. Kakšni so vaši načrti na tem področju?

Želim si, da bi imela več časa za pisanje o teh temah (ne ukvarjam se le z družbeno odgovornostjo). Predvsem si želim, da bi te prakse, o katerih pišemo, prišle do čim več pravih ljudi in jih spodbudile k razmišljanju in ukrepanju. Bom pa nadaljevala s pisanjem na to temo, ker nam gradiva ne bo zmanjkalo. Vsaj, če sodim po živahnem dogajanju na tem področju v zadnjih nekaj letih. Imamo pa še druge ideje, o katerih povem več, ko bo pravi čas za to...

Barbara Pavlin, Marko Miklavc, Iva Gruden in Jana Petkovšek Štakul, Foto: Mediaspeed

Posebno priznanje v okviru nagrade Horus:

novinarka Jana Petkovšek Štakul

1. Zakaj ste se odločili, da boste kot novinarka svojo pozornost posvečali prav družbeni odgovornosti - temi, ki ni tako "vroča", kot bi lahko rekli za nekatere druge?

Odgovornost je temelj, na katerem stoji življenje vsakega od nas. Zato je to tema, ki je dejansko vedno „vroča“, če uporabim enak izraz kot vi, saj se prepleta z vsemi porami našega (družbenega) življenja. Morebiti je le naše zavedanje tega, tako na osebni kot na družbeni ravni, še tako neizrazito, da tako malo govorimo prav o družbeni odgovornosti, čeprav se ta izkazuje skozi vsa naša dejanja – bodisi je to naš odnos do osebnega razvoja, odnos do drugih in (spoštovanje) drugačnosti, odnos do okolja.

Kot novinarka in urednica želim najrazličnejše oblike (družbene) odgovornosti predstavljati čim širši javnosti in prenašati znanje na čim širši krog ljudi, kar počnem z urejanjem in ustvarjanjem vsebin v rubrikah Zaposlitve&Kariera in Gazela v Dnevniku, družbi medijskih vsebin. Na tem vsebinskem področju delam intenzivneje zadnja tri leta, saj sem se odločila, da iz samospoštovanja in spoštovanja do bralcev začnem strokovno spremljati vsebine, v katere srčno verjamem, da so pomembne za samorazvoj in visoko kakovost življenja vsakega posameznika in torej tudi za trajnostni razvoj družbe. Ker verjamem, da se ljudje raje in hitreje učimo iz primerov dobrih praks, spremljam predvsem prakse podjetij, menedžmenta, zaposlenih, državnih podjetij in nevladnih ustanov, ki so za zgled. Družbeno odgovornost, ki jo imamo mediji, ne glede na to, ali jo tudi zares uresničujemo, pa kot urednica izražam tudi z nenehno težnjo po konsistentni komunikaciji med podjetji in ustanovami na eni strani ter državo na drugi strani, pri čemer tako Dnevnik pomeni neke vrste most v tej komunikaciji ter hkrati prevzema vlogo proaktivnega oblikovalca dogajanja v družbi.

2. Mediji pomembno vplivajo oziroma oblikujejo javno mnenje in prav zato lahko prispevajo tudi k večji ozaveščenosti in pomembnosti družbene odgovornosti. Kakšna so bila do sedaj vaša prizadevanja na tem področju oziroma zakaj menite, da ste prav vi dobili nagrado Horus?

Res je, mediji imajo izjemno moč. Zaradi tega tudi izjemno odgovornost. Dobre prakse, ki odstopajo od ustaljenih, ki so morebiti celo že rutinske in zaradi naglih sprememb, ki se odvijajo, tudi premalo ali celo neučinkovite, spremljam že ves čas svojega dela kot urednica Zaposlitve&Kariera, torej zadnja tri leta. Tako smo na Dnevniku podprli že pilotni projekt podelitve Horusa. Moje zanimanje za družbeno odgovorno delovanje se je iz leta v leto večalo, posledično s tem pa nadgrajevalo moje novinarsko delo. Ob spremljanju dejavnosti IRDO sem opravila nekaj intervjujem z izjem-

Jana Petkovšek Štakul, posebno priznanje

Foto: Merdiaspeed

nim ddr. Matjažem Mulejem, poudarek na družbeni odgovornosti pa smo vpeli tudi v druge Dnevnikove projekte, med drugim v Zlato nit, izbor najboljšega zaposlovalca med podjetji. Svoja znanja in dognanja delim skupaj s podjetji tudi z vodenjem različnih okroglih miz in debat, katere središči družbena odgovornost. Morebiti je bila prav širina mojih dejavnosti – torej ne le pisana beseda, pač pa tudi govorjena - tisti jeziček na tehtnici, ki je člane komisije prepričal, da so mi podelili to prestižno priznanje. Ki pa mi pomeni v prvi vrsti zavezo za še boljše delo naprej! Tudi nenehno izboljševanje lastnega dela in osebnostna rast sta družbeno odgovorna, mar ne!?

3. Ali menite, da se slovenska javnost že zaveda pomembnosti družbeno odgovornega ravnanja, načina življenja tako v zasebni kot v poslovni sferi?

Morebiti je to zavedanje še preveč medlo. To nam dokazuje tudi aktualno-družbeno politično dogajanje. Zdi se, da naša življenja poganja samo v lastne interese usmerjeni ego, ne pa zavedanje, da prevzemanje določenih nalog, pomeni tudi prevzemanje odgovornosti. Da hkrati zavračanje nujnih strukturnih sprememb pomeni tudi neodgovoren odnos do generacij, ki prihajajo za nami. Da posameznikovo življenje v mlaki udobja, ki od njega ne zahteva energije za razvoj in osebnostno rast, pomeni zavestno neodgovorno krhanje razvojne moči ključne družbene celice – to je vsakega posameznika, vsake družine. Razveseljujejo pa pobude skupin in društev, ki z akcijami in gibanji pomembno prispevajo k našemu odnosu do okolja in družbeno marginaliziranih skupin, medtem ko imamo na področju izobraževanja, posledično pa na izgradnji (družbeno) odgovornega posameznika, še veliko prostora za izboljšave. Tudi v podjetjih je manevrskega prostora za odlične prakse še veliko, so pa nekatera podjetja že spoznala, da družbo odgovorno ravnanje pomeni edino zagotovilo za njihovo trajnostno rast.

4. Kaj menite o nagradi Horus in podobnih nagradah in spodbudah? Ali lahko pomembno vplivajo na širjenje družbene odgovornosti tako med podjetji, posamezniki, zavodi ipd?

Vsekakor jih podpiram, saj jih potrebujemo. Seveda lahko pripomorejo k širjenju družbene odgovornosti, ob ustreznih dejavnostih organizatorjev pa hkrati lahko predstavljajo osnovo za nastajanje različnih mrež oziroma povezav, ki jih družijo dobre prakse in podobni interesi – doseganje višjih ciljev in razvojnih korakov.

5. Kakšni so vaši načrti na tem področju?

Na osebni ravni, ki daje preko moje pozitivne usmerjenosti seveda ključen ton moji karieri, bom skušala še bolj slišati in ne le poslušati/opazovati zakonitosti narave ter ji za njeno nesebično radodarnost tudi vračati v obliki neagresivnega poseganja vanjo ter podpore, ki ji jo človek lahko nudi. Verjamem v energetske in prehranske samooskrbo ter posameznikovo odgovornost za življenje v sožitju z naravo. Še naprej bom v svojem lokalnem okolju delala na področju medgeneracijskega sodelovanja in spodbujanju ločenega zbiranja odpadkov.

Razvoj informacijske tehnologije je v veliki meri spremenil tudi delo novinarjev. Prizadevala si bom, da bo čim več vsebin s področja družbene odgovornosti konsistentno na vseh nosilcih, ki jih za obveščanje uporablja Dnevnik, družba medijskih vsebin, s čimer zagotavljamo dostopnost teh vsebin čim širši javnosti – tudi mladim, ki spremljajo vsebine pretežno preko spleta. Nadgradili bomo dosedanje projekte, ki v sebi nosijo tudi konotacijo družbene odgovornosti, v večji meri bom mentorirala mlade sodelavce. Z veseljem se bom odzvala na vodenja okroglih miz na teme, ki se prepletajo z družbeno odgovornostjo, inovativnostjo in trajnostnim razvojem.

Rezultati raziskave Razumevanje družbene odgovornosti v slovenskih organizacijah

Vir: <http://www.cnvos.info/index/article/id/4251/cid/92>

Sekcija za spodbujanje družbene odgovornosti, ki deluje pod okriljem PRSS – Slovenskega društva za odnose z javnostmi, je skupaj z raziskovalnim partnerjem, podjetjem Interstat in s podpornim partnerjem Inštitutom IRDO, izvedla pilotno študijo o razumevanju družbene odgovornosti v slovenskih organizacijah. V pilotni študiji (ki je potekala v drugi polovici leta 2011) je sodelovalo je 67 slovenskih organizacij, z njo pa smo želeli raziskati poznavanje družbene odgovornosti (DO), zavedanje organizacij o dodani vrednosti družbeno odgovornih aktivnosti in kako se organizacije lotevajo družbene odgovornosti.

Študija je pokazala, da slovenske organizacije v povečini razumejo kaj družbena odgovornost pomeni in kaj so glavni razlogi za izvajanje tovrstnih aktivnosti. Je pa kljub temu zaznati kar nekaj maneverskega prostora pri dejanski izvedbi DO v organizacijah - kako se pravilno lotiti tovrstnih aktivnosti v praksi.

V prihodnosti bo treba več pozornosti nameniti sistemski ureditvi družbene odgovornosti in njeni vključitvi v vsa področja poslovanja. Ugotovili smo, da parcialno organizacije dajejo največjo težo, v kontekstu družbene odgovornosti, svojim odjemalcem (oz. kupcem), v nekoliko manjši meri zaposlenim in okoljskim temam.

Skoraj polovica organizacij se bo v prihodnjih petih letih najbolj osredotočila na zaposlene, v nekoliko manjši meri ekologiji, medtem, ko bo 28% vprašanih dalo največji poudarek sistemski ureditvi družbene odgovornosti v organizaciji.

Za področje izvajanja DO je kar v 43% zadolženo vodstvo organizacije (predvsem na račun malih organizacij), v veliki meri je zadolžena tudi služba za odnose z javnostmi. Je pa že zaznati, da se tudi pri nas počasi vzpostavljajo službe, ki bodo zadolžene izključno za področje družbene odgovornosti.

Za največje ovire pri uvajanju DO aktivnosti vprašani navajajo pomanjkanje finančnih sredstev, premalo časa in zaposlenih. Je pa kar 16% vprašanih navedlo, da gre za premalo podpore tovrstnim aktivnostim v vodstvu organizacije, kot tudi to, da so zaposleni premalo motivirani.

Med glavne razloge za izvajanje družbeno odgovornih aktivnosti slovenske organizacije opredeljujejo ustvarjanje dobrih odnosov z deležniki. Kar 25 odstotkov pa izvaja DO aktivnosti zaradi pozitivne medijske pojavnosti.

Glavni komunikacijski kanali, ki jih organizacije uporabljajo pri komuniciranju družbene odgovornosti: spletna stran, medijske objave, interni mediji, letna poročila. Velik potencial predstavljajo komuniciranje preko družabnih omrežij.

Zagotovimo si hrano za jutri, aktivno sodeluj tudi ti

Vir: prejeta po elektronski pošti, <http://www.facebook.com/pages/Ekoci-Ekološka-civilna-iniciativa/280321302001496>

25. januarja je na Gradu v Murski Soboti potekala konferenca z naslovom Oskrbimo Slovenijo: »Zagotovimo si hrano za jutri, aktivno sodeluj tudi ti«, na kateri so predavatelji predstavili problem samooskrbe. Slovenija pridelala le okoli 35% prehrane za svoje potrebe in največji problem strokovnjaki vidijo v pojavu krize ali naravne nesreče, kot na primer suša ali poplave, ki lahko prizadene večja področja. V tem primeru bi bila Slovenija skoraj popolnoma odvisna od uvoza. Ker se cene hrane zaradi podnebnih sprememb, povečanja števila prebivalcev ter zmanjšanja obdelovalne zemlje občutno povečujejo, je za naše preživetje na daljši rok nujno, da poskrbimo za zdravo in cenovno dostopno hrano.

Na konferenci je bil predstavljen projekt Oskrbimo Slovenijo in socialno podjetništvo, kot poslovni model za doseganje 100% prehranske samooskrbe. Dogodek je organizirala Eko Civilna iniciativa in Slovenski forum socialnega podjetništva. Več informacij: www.ekoci.si; info: ekoci.slo@gmail.com;

Evropska državljanska pobuda: vez med državljani in Evropsko unijo

Vir: prejeto po elektronski pošti

V četrtek, 26. januarja 2012, sta predstavništvo Evropske komisije v Republiki Sloveniji in Urad Vlade RS za komuniciranje v izvedbi Centra Evropa, organiziralo posvet z naslovom Evropska državljanska pobuda: vez med državljani in Evropsko unijo.

Lizbonska pogodba je uvedla novo državljansko pravico, ki ustvarja neposredno vez med evropskimi državljani in Evropsko unijo. Gre za evropsko državljansko pobudo, s katero bo lahko milijon državljanov iz vsaj četrtnine držav članic EU neposredno pozvalo Evropsko komisijo k pripravi ustreznih zakonodajnih aktov. Uporabljati se bo začela 1. aprila 2012.

Evropsko državljansko pobudo so 26. januarja 2012 predstavili na konferenci v Bruslju, obiskovalci Centra Evropa pa so jo spremljali v neposrednem prenosu preko spleta. Po dopoldanskem delu konference: nagovoru komisarja, orisu vloge držav članic do uveljavitve in prikazu postopka vložitve pobude vključno s predstavitvijo programa za spletno zbiranje podpisov, so se obiskovalci pridružili posvetu za civilno družbo, kjer so z gosti razpravljali o tem, kako pobudo vidi evropska poslanka kot predstavnica državljanov v Evropskem parlamentu, kdo bo pobudo lahko vložil, kako se postopek nanaša na evropski pravni red, kako poteka priprava nacionalne uredbe in kako bo novo orodje za participativno demokracijo vplivalo na razvoj demokratične kulture v EU in Sloveniji.

O celovitem vodenju je predaval mednarodni strokovnjak z graške Univerze

Vir: IRDO

Mariborska razvojna agencija je kot vodilni partner v okviru projekta Chance4Change—Operativni program Slovenija-Avstrija, v katerem kot partner sodeluje tudi Inštitut IRDO, skupaj z Inštitutom za psihologijo Univerze v Gradcu 23.1.2012 in 30.1.2012 v Mariboru v prostorih Mariborske razvojne agencije, organizirala dvodnevni brezplačni seminar, na katerem je vodstvenim delavcem predaval mednarodni raziskovalec in psiholog dr. Paul Jimenez. Seznanil jih je z metodami celovitega vodenja.

»Z vprašanjem učinkovitega in uspešnega vodenja se posamezniki srečujemo tako v delovnem okolju kot v družini. Pogosto delujemo enostransko in ne celovito, poudarjamo bodisi fizični, psihični ali družbeni vidik, njihovo celoto, ki je več kot zgolj seštevek posameznih komponent, pa zanemarimo,« meni mag. Amna Potočnik, vodja projekta in vodja oddelka za mednarodno sodelovanje pri Mariborski razvojni agenciji.

Avstrijski raziskovalec in psiholog dr. Paul Jimenez je udeležencem predstavil, kako voditi svoje sodelavce, da bo vodenje izražalo človeško dostojanstvo in upoštevalo dinamiko medsebojnih odnosov. Predstavil je strukturirano vodenje in kako učinkujejo postopki in pravila na posameznika in na dinamiko skupine, kakšna je odprta komunikacija in kakšne so njene posledice. Opozoril je na dobre zglede, možnost soodločanja, pomen konstruktivne kritike ter prenosa informacij na sodelavce in priznavanje doprinosov zaposlenih k skupnim rezultatom organizacije. Več informacij si oglejte na spletnem mestu www.chance4change.eu, ki ga za projekt ureja Inštitut IRDO.

Beljenje z zelenim čopičem

avtorica: Irena Hlede, univ. dipl. ing. arh.

V obdobju, ko se krepi splošna ozaveščenost o spremembah zaradi dolgoletnega neodgovornega ravnanja z okoljem in z naravnimi viri, se vzporedno z uvajanjem sprememb in ukrepov za dolgoročno izboljšanje situacije pojavlja kopica novih izrazov, ki nas, navkljub temu, da dobro (vsaj večina od nas) obvladamo angleški jezik, presenetijo. Eden od teh je prav gotovo „greenwashing“. Če želimo enakopravno razpravljati s svojimi sogovorniki, se moramo z njimi spoznati, še pomembneje pa je, da spoznamo njegove vsebine.

Kaj torej je „greenwashing“?

Beseda, ki so jo mnogi že slišali in je precej sorodna, je „whitewashing“ - beljenje. Greenwashing pa je nekaj podobnega, le da ob tem uporabimo zeleni čopič, v prenesenem pomenu, seveda.

Poslovenjeno bi torej lahko rekli „zelenjenje“, če naredimo skovanko iz angleških besed „green“ in „whitewashing“, torej iz slovenskih „zeleno“ in „beljenje“. A zelenjenje je izraz, ki ga uporabljamo za pomladno brstenje narave in bi kot tak bil ponovno zavajajoč, saj „greenwashing“ izraža zlorabljanje zelenega piara (odnosov z javnostjo) in zelenega marketinga z namenom zavajanja k mišljenju, da so politika ali izdelki nekega podjetja okolju prijazni. Ker je namen teh postopkov zavajajoče prekrivanje z zelenimi odtenki, pa bi verjetno bil pravilnejši slovenski izraz zelenarjenje. Tako jih namreč takoj ločimo od vsega, kar se navezuje na pomladno bujenje narave.

Vir: <http://www.klikonline.si/klik/k128-beljenje-z-zelenim-copicem.aspx>

Za „greenwashing“ pa se v medijih občasno pojavlja še drugi izraz in sicer „green sheen“, kar bi bilo nekakšen zeleni sijaj ali bolje rečeno loščenje na zeleno, navezuje pa se na podjetja, ki poskušajo prikazati, da je njihovo delovanje koristno za okolje, a v resnici to ni prav tako.

Izraz zelenarjenje je skoval njujorški okoljevarstvenik Jay Westerveld že leta 1986, ko je pisal o praksah nekaterih hotelskih verig, ki s postavljanjem napisnih tabel v hotelske sobe promovirajo večkratno uporabo brisač z namenom (fiktivnim) varovanja okolja. Najpogosteje se je izkazalo, da so te verige vložile zelo malo ali sploh nič naporov v zmanjšanje porabe energije, ampak je bil njihov glavni cilj povečanje dobičkov. Zato je Westerveld tega in podobne postopke poimenoval zelenarjenje - greenwashing, torej nekaj, kar v resnici ni namenjeno varovanju okolja, ampak predvsem večanju dobičkov korporacij.

Se nadaljuje

Izraz se uporablja tudi takrat, ko je znatno več denarja porabljenega za oglaševanje zelene usmeritve nekega podjetja kot pa zato, da bi se resnično izvedli kakšni ukrepi, ki bi resnično kaj doprinesli k varovanju okolja. Pogosto se to kaže, na primer, kot spreminjanje imena ali nalepke nekega izdelka tako, da bi izgledalo kot da je ta do okolja prijazen, v resnici pa vsebuje škodljive dodatke. Okoljevarstveniki najpogosteje uporabljajo ta izraz kadar opisujejo ukrepe podjetij, ki so tradicionalno največji onesnaževalci.

Zgovoren primer boja proti takšnim praksam je poteza norveške varuhinje pravic porabnikov, ki je zahtevala, da se proizvajalce avtomobilov, ki sebe promovirajo kot „zeleni“, „čisti“ ali „okolju prijazni“, podvrže enim izmed najbolj strogih oglaševalskih smernic. Svojo odločitev je podprla z izjavo, da: „noben avtomobil ne more narediti za okolje nič dobrega, ampak le malo manj škode kot drugi avtomobili“. Zaradi teh predpisov morajo biti prodajalci avtomobilov v Norveški izredno previdni, ko izbirajo besedila za svoje propagandne akcije.

Podoben izraz je tudi „verbalno razstrupljanje“, ki se uporablja takrat, ko se skozi zakonodajo ali druga vladna dejanja spreminjajo definicije strupenosti določenih snovi ali pa se le-tem spremeni le ime zato, da se manj njenih sestavin uvrsti po določeni klasifikaciji med strupene snovi.

Primer tega je prerazvrstitev nekaterih nizko radioaktivnih odpadkov kot „izvenzakonska skrb“, kar omogoča njihovo odlaganje na običajnih odlagališčih. Podobnih primerov bi lahko našli še kar veliko. Izvor slednjega izraza pripisujejo okoljskemu aktivistu in piscu Barryu Commonerju.

Kot zelenarjenje je bilo ožigosanih tudi nekaj znanih pobud za zmanjšanje izpustov toplogrednih plinov, med drugim tudi Ura za Zemljo (Earth Hour), ki spodbuja porabnike, da za eno uro izklopijo vse električne naprave. Ta ukrep namreč lahko vzbudi v ljudeh dober občutek zaradi odprave manjše neprijetnosti, ne da bi dosegli kakršno koli opazno zmanjšanje toplogrednih izpustov.

Nasprotniki zelenarjenja

Poskusov zmanjševanja vplivov zelenarjenja je veliko, izvajajo pa jih tako organizacije kot zasebniki, predvsem tako, da jih izpostavijo v javnosti. Zelenarjevci (Greenwashers) je popolnoma nov (2011) dokumentarec, katerega cilj je izzvati, izpostaviti in boriti se proti vprašanju, ki obdajajo zelenarjenje. Tako npr. avstralski CHOICE ponuja možnost poročanja o prevarah zelenarjenja. Greenwashing Index, ki sta ga skupaj ustanovila Univerza iz Oregona in EnviroMedia Social Marketing omogoča nalaganje primerov zelenarjenja in javno ocenjevanje le-teh. Tudi na blogerski strani svetovne mirovniške organizacije Greenpeace je mogoče ocenjevanje zlorab zelenarjenja, pa tudi neresnic v mnogih navedbah.

Nasprotniki zelenarjenja jačajo odpor na ravnanja, ki so morda že pravkar bila prepovedana z zakoni ali predpisi profesionalnih kod. Prepovedi laganja, nekredibilnih razlag in zavajajočih trditev niso nove.

Laži so namreč del zelenjenjenja in prav vsak mora biti previden ob uporabi tega koncepta in komunikacijskih izrazih, saj se lahko sprevržejo v konec kakršne koli ustvarjalnosti v oglaševanju.

„Whitewashing (beljenje) ima poleg svojega običajnega pomena, ki se nanaša na beljenje, še razširjen pomen koordiniranega poskusa/-sov skrivanja neprijetnih dejstev, posebno v političnih vsebinah. Zelenjenjenje (greenwashing) temelji na isti predpostavki, le da v okoljskih vsebinah.”

Nekaj primerov taktik in strategij zelenjenjenja najdete na spletni strani Greenwashers Consulting. Tudi dokumentarec Greenwashers je bil narejen na osnovi primerov s spletne strani Greenwashers Consulting ter primerov s strani podjetij BP, Destiny USA, GE in IBM drugih.

Eden aktualnejših primerov zelenjenjenja je praksa nekaterih večjih trgovinskih mrež, ki naj bi zaradi minimiziranja okoljskih vplivov zaračunavale uporabo plastičnih vrečk.

Vir: www.freeidigitalphotos.net, Stuart Miles

Zeleno certificiranje podjetij

Zelenjenjenje je v zadnjih nekaj letih postalo vseprisotno ter predstavljano na naslovnica od New York Timesa do The Moscow Times. A zelene oznake, kot je na primer certificiranje LEED, navkljub temu, da so tako globoko prodrle na tržišča, ne naslavljajo vprašanj delovanja podjetij. To je navedlo lastnike stavb in razvijalce, da iščejo nove načine, kako presekat skozi „profesionalno zelenarjenje“ in najemati podjetja, katerim lahko zaupajo, da jim bodo izpolnila svoje zelene obljube.

V odgovor na te potrebe je Inštitut za trajnostno delovanje (Sustainable Performance Institute - SPI) razvil prvi neodvisni certifikacijski program za evalviranje sposobnosti oblikovalskih in projektantskih podjetij, da posredujejo konsistentne in visokokakovostne trajnostne storitve. Opravljen program certifikacije je zagotovilo naročnikom in tudi industriji, da je trajnostnost institucionalizirana v vseh segmentih upravljanja teh podjetij, v njihovih postopkih ter pri izvajanju projektov.

Tako je danes Inštitut za trajnostno delovanje že prešel skozi prvo obdobje za zbiranje pripomb javnosti na program certificiranja. To obdobje je priložnost za skupnost za zelene stavbe, da zbere odzive na 64 zahtevanih kreditnih točk za program certificiranja ter za dodatnih 15 točk za izbrani program izmed: 1. Vodenje, strategija in politika, 2. Delo s projekti, 3. Infrastruktura in podporni sistemi, 4. Partnerstvo in sodelovanje in 5. Rezultati in uspešnost. Kriteriji so bili razviti in usklajeni ob pomoči izvedencev iz industrije in sodelujočih podjetij v pilotni fazi od novembra 2009 do maja 2010.

Članek je bil objavljen v reviji Klik, Irena Hlede je članica inštituta IRDO.

Bojan Radej:

Strateški izzivi Slovenije v času Dolge krize

Vir: <http://www.sdeval.si/Objave/Strateski-izzivi-Slovenije-v-casu-Dolge-krize.html>

Dokaj netvegana je ocena, da se Slovenija in cel zahodni svet nahaja na začetku dolgega obdobja krize, ki utegne trajati tudi celo desetletje, zlasti v družbenem in ekološkem pogledu. Po izhodu iz tako dolge krize svet ne bo več enak kot je bil prej. To preprosto pomeni, da se nahajamo v času novega zgodovinskega preloma, ki bo radikalno prerazdelil karte in spremenil ta del sveta. Tako gre zdaj za to, kdo bo prej prepoznal obrise prihodnosti in se začel nanje čim prej prilagajati od znotraj in v temeljih, da bo lahko pobral sadove zgodnje prilagoditve. Odslej bo treba imeti vseskozi pred očmi dolgoročne interese in cilje, še zlasti ko se odločamo o urgentnih zadevah kratkoročnega pomena. Ključno je, da bo poslej vsaka parcialna odločitev utemeljena tudi dolgoročno s stališča občin interesov Slovenije in njenih prebivalcev posamično. To bo zahtevalo radikalen prelom z ustaljenim načinom javnega upravljanja, ki je danes finančno nevzdržen, kvečjemu formalistično demokratičen in zlasti nezmožen vzdrževati doseženo raven javnih dobrin.

Slovenske možnosti progresivnega razvoja se v obdobju Dolge krize in zaostrovanja mednarodnih pogojev poslabšujejo, ker se povečuje njena odvisnost od predvidljivo negativnih zunanjih dejavnikov. Vstop v EU za Slovenijo ne bo imel veliko pričakovanih ugodnih učinkov, ker se je ob enem težišče globalne dinamike preneslo iz Zahoda na Vzhod. Tudi znotraj EU se je težišče premaknilo iz Bruslja, kjer je Slovenija lahko formalno soodločala, v Berlin, Pariz in London, kjer ne more več (kljub temu je med državami, ki največ razpoložljivih sredstev usmerja v izpolnjevanje evropskih namenov oz. za financiranje »Lizbonskih izdatkov«). Sicer pa tudi »ne zna«! Podatki Svetovne banke kažejo, da za sedanjimi članicami EU najbolj zaostajamo v kazalnikih kakovosti vladanja, ki merijo kvaliteto regulative, vladavino prava, učinkovitost vladanja in nadzor korupcije. To kaže, da kakovost institucionalnega okolja v Sloveniji še ne dosega ravni, potrebne za dobro vladanje. Slovenija je po osamosvojitvi razvila izrojen red diskriminacije med velikimi in majhnimi ter sistem onemogočanja lastne pobude, zlasti majhnih in na lokalni ravni za delovanje od spodaj. To se ni vedno zgodilo namenoma, pogosto le zaradi tega, ker so pristojni na različnih področjih večinoma skrbeli le za svoje večinoma kratkoročne prioritete, nihče pa ni skrbel za celoto in dolgoročne posledice tako, da bi se ohranjale temeljne vrednote in pridobitve skupnosti. Na koncu pridemo do tega, da so fasada in streha novega slovenskega dvora redno vzdrževana in dvorišče pospravljeno, že dolgo pa ga ni nihče temeljito pospravil odznotraj.

V teh razmerah je ključno, da se Slovenija od zunanjih vzvodov svojega napredka obrne spet k notranjim, k zmožnosti delovanja od spodaj navzgor, z lokalnimi viri za lokalne potrebe. Obrat k sebi je nujen, ker postaja vse težje napredovati na račun zapostavljanja notranjih dejavnikov in oviranja delovanja od zgoraj navzgor. Na primer: eden od razlogov, ki ga je stranka Zares priznala pri svojem sestopu z oblasti je bil »premočan pritisk civilne družbe«.

Se nadaljuje

Tisto, kar je za Slovenijo veliko, je po naravi stvari obenem vezano na zunanje dejavnike in na delovanje od zgoraj navzdol. Odvracanje pozornosti zgolj od velikih vprašanj ne pomeni, da bi bili posledje veliki poslovni sistemi, infrastrukturna vprašanja razvoja, nacionalni interesi v globalizaciji kaj manj pomembni kot so zdaj na račun nekega novega prihodnjega lokalizma v smislu »majhno je lepo«, z zagledanostjo vase ali celo avtarkijo in samozadostnostjo. Slovenija je država in kot država se mora znati orientirati v svetu velikih zadev, to je še bolj pomembno, kot za velike države, ki jim je to samoumevno. Zato je način razreševanja velikih vprašanj za Slovenijo vsaj tako odločilen, kot v drugih državah, temu se bo vse težje izogniti tudi kolikor bolj bo Slovenija kot bogata in stabilna država prevzemala vse več odgovornosti za blaginjo v svetu.

V prihodnje bo imela klasična država druge naloge, kot da oživlja gospodarske zgube in goji nacionalne šampione. Za podjetja država ne more več veliko narediti. Imamo tri vrste podjetij: velika globalizirana podjetja, nizko konkurenčna podjetja, ki lokalni trg preskrbujejo z dobrinami, kjer tuja konkurenca ni posebej praktična in podjetja, ki se šele skušajo uveljaviti na trgu. Država ne more več veliko storiti za uveljavljena velika podjetja. Njihov uspeh je odvisen od izkoriščanja cenovnih razlik med nabavnimi in prodajnimi trgi v globalnem obsegu. V tem odločilnem pogledu zanje so odvisna sama od sebe. Podobno je pri lokalnih podjetjih, ki jih vzdržuje že lokalni trg in lokalni pogoji, javni in zasebni. Največ, kar država lahko stori za podjetja in je res lahko odločilno za uspeh je ustvariti ugodne pogoje za novo nastajajoča in hitro rastoča podjetja, inovatorje in vse, ki se šele skušajo uveljaviti. Družba novih začetkov, to bi bilo v mladi državi lahko nekako samoumevno, saj celo v ZDA uspe le en poslovni projekt na pet začetih. Vzemimo v segmentu mikro, malih in srednjih podjetij ima Slovenija deset tisoč podjetij, ki se morajo danes namesto z uresničevanjem svojih poslovnih idej ubadati s posledicami nepodjetno naravnane, neinovativnega, nezaupljivega institucionalnega okolja. Institucionalno okolje je med najmanj spodbudnimi za gospodarski razvoj in konkurenčnost. Največje slabosti so na področju davkov, poslovnega okolja in obremenjenosti s predpisi, liberalizacije in regulacije mrežnih dejavnosti, privatizacije, »trga dela« in pravne države.

Država za razvoj ustvarjalnosti lahko naredi mnogo tudi brez velike porabe sredstev in sicer tako, da ne ovira razmaha avtonomnih prostorov ustvarjalnosti predvsem v urbanih središčih. Ta zahteva se ne tiče le klasičnih prostorov avtonomije kot sta univerza in mediji, ampak je vse bolj vezana na nove družbene prakse avtonomnih skupnosti oziroma con in na splošno na možnosti uresničevanja svobodnega življenjskega stila, ki ga ne spremlja in vseskozi ogroža materialno pomanjkanje in socialno odrekanje. Avtonomna območja ustvarjalnosti so eden predpogojev razcveta kreativnih industrij, ki v Sloveniji zaposluje le 2,5 odstotka vseh zaposlenih (zaposleni v informatiki in znanosti so izvezeti), kar je samo polovica tega, kar uspe povprečno razvitim na tem področju. V ustvarjalnem okolju bi se spontano izboljšala tudi sedanja slaba sposobnost prepoznavanja in uveljavljanja inovacij v primerjavi z njihovim porajanjem.

Eno najbolj zapostavljenih področij delovanja od spodaj navzgor je sektor socialne oziroma družbene ekonomije. Po številu društev (več kot 20.000) in članstvu (skoraj milijon ljudi ali polovica prebivalstva)

tva) je Slovenija zelo aktivna na področju prostovoljnega dela. Obseg dela prostovoljcev v nevladnih organizacijah, preračunan v ure polno zaposlenih delavcev, pomeni (povzeto po raziskavah), da opravijo delo več kot 7.000 polno zaposlenih oseb. Kljub tej silni dejavnosti pa zaradi odsotnosti državnih spodbud prispevek teh prizadevanj ustvari le slab odstotek BDP, le polovico toliko kot povprečno (!) drugod. Po neki tuji študiji prostovoljno delo na območjih zavarovane narave ustvari 40 krat večjo vrednost javnih dobrin kot prejme javnih subvencij.

Na področju celotne socialne ekonomije po mednarodnih primerjavah Slovenija izkorišča le desetino svojega potenciala, v primerjavi z najbolj razvitimi na tem področju. V oživitvi socialne ekonomije po tej oceni tiči več kot 20% neizrabljenega BDP. Res, da ne gre za visoko učinkovit sektor, če ga ocenjujemo enako kot podjetja, ustanovljena z namenom ustvarjanja dobička. Vendar je treba upoštevati, da so stranski učinki privatnih podjetij večinoma negativni, kot na okolje, stranski učinki socialnih podjetij pa večinoma pozitivni z vplivi na skupnost, socializacijo, ustvarjalnost, povezanost. V neto primerjavi, če bi merilo produktivnosti razširili tako, da bi zajeli nameravane in nenameravane učinke, ki pa so oboji povsem enako realni, sektor socialne ekonomije ne bi bil manj učinkovit od sektorja profitno motivirane ekonomije ali pa bi bila razlika bistveno manjša. Podobno tudi ne drži pogosto navajana ocena, da je sektor socialne ekonomije drag za proračun, ker zahteva zagonska in včasih tudi podporna javna sredstva. Ni, če upoštevamo primere kot »socialnovarstvena mreža«, ki so jih zadnje čase države razprostrle za bančnike, implicitne subvencije, ki jih profitni sektor prejme v davčnih olajšavah in državnih pomočeh, v nizkih ekoloških standardih in temu, da socialne posledice gospodarskega razvoja pogosto prevzema država ali javnost. Nenazadnje se klasični socialni izdatki, zanje gre največ, že skoraj polovica odstotkov izdatkov države, večinoma uveljavljajo tako, da prejemnike spravljajo v popolno odvisnost od podpor ali od negotovosti na trgu (res, da se del teh ukrepov izvaja »aktivno«, na primer aktivna politika zaposlovanja – a je že po primerjavi podatkov vidno, da Slovenija pri tem, seveda, močno zaostaja za res »aktivnimi«). Socialni transferji za socialno ekonomijo pa so najtesneje povezani z delovanjem in tako tudi z družbenim prispevanjem njihovih prejemnikov.

Nekoliko manj, kljub temu pa tudi slabo izrabljene so priložnosti na področju zelene ekonomije. Tretjino državnega ozemlja zavzemajo zavarovana območja narave, šestdeset odstotkov ozemlja prekriva gozd, velika je vodnatost in biotska raznovrstnost. Ti potenciali so ekološko gledano dokaj dobro uporabljeni in varovani, vendar pa za visoko socialno in gospodarsko ceno, saj okoljska politika premalo pozornosti posveti socialnim in gospodarskim vidikom blaginje ljudi in skupnosti na zavarovanih območjih narave, zato ta odmirajo. Dušena so prizadevanja za povečano samooskrbo z zdravo hrano in obnovljivimi viri energije ter za razvoj zelenega turizma lahko predstavlja temelj bodočega razvoja, ki bo temeljil na lokalni infrastrukturi. Zaradi resorne nepovezanosti in slabega sodelovanja potem ne morejo zaživeti horizontalni projekti, kot je mali turizem, ki sloganu turizem smo ljudje daje povsem neposredno noto. Velik omejitveni dejavnik izrabe lokalnih potencialov je prostorski razvoj, ki je z vseh strani ukleščen v različne sisteme rezervatne rabe prostora namesto, da bi težili k multifunkcionalni rabi prostora, ki bi upoštevalo vse prostorsko spremenljive omejitvene dejavnike.

Načelo delovanja od spodaj navzgor bi bilo potrebno uveljaviti tudi pri preurejanju državne uprave, ki je v zadnjem desetletju zrasla v mogočno hierarhijo, ki misli enosmerno od zgoraj navzdol. S tem so okrnjeni in celo zatrti mnogi ustvarjalni prispevki nižjih ravni, ki bi lahko prevzeli večje breme svojih nalog, če bi obenem lahko svoje delo opravljali bolj avtonomno. V primerih, kjer so naloge predvidljive in je mogoče dokaj zanesljivo oceniti potreben obseg virov po višini in sestavi, ni nobenega razloga za vertikalno hierarhijo, ampak javne ustanove lahko delujejo avtonomno in obenem tudi bolj neposredno odgovorno.

Osrednji vidik delovanja od spodaj v javnem upravljanju se tiče sodelovanja javnosti in uradništva pri pripravi vladnih odločitev, ki so v zvezi s splošnim javnim interesom. Strateške dileme sedanosti in prihodnosti se lahko obravnavajo tako, da pri tem sodelujejo le največji strokovnjaki in najbolj vplivni ljudje ali pa so k razpravi na poljuden način povabljeni vsi. Vključevanje javnosti zagotavlja osvetlitev dilem z vseh relevantnih strani in izbiro optimalne rešitve, za katero sodelujoči prevzamejo deljeno odgovornost. Politiki, ki lahko svoje odločitve podprejo s tako demokratičnim procesom, imajo zagotovljeno legitimnost in veljavo na nacionalni in na mednarodni ravni, samo pot do tega je drugačna kot danes, ko Slovenija skuša svoj vpliv doseči v visoki diplomaciji z lobiranjem in nepregledno, nesistematično pogosto z nečastno trgovino na račun interesov drugih držav (in s tem kot kmet na šahovnici mednarodne diplomacije).

Eden osrednjih procesov izvajanja oblasti je povezan s pripravo in izvajanjem državnega proračuna. Priprava in izvajanje proračuna je primer usodne zadeve, ki se upravlja povsem od zgoraj in tako podvrženo razmerjem moči (političnih) elit, druga plat tega procesa, ki teče od spodaj in zajema razpršeno moč javnosti pa povsem manjka. Uradniki tako odločajo o razporejanju ogromnih zneskov javnih sredstev vendar slabo poznajo vsebinske namene in poleg tega ne znajo dobro upravljati porabe sredstev. Nazadnje v razvojnih odločitvah pogosto prevladajo kratkoročne presoje – vodenja projektov, pridobivanja subvencij, socialni mir, ne pa dolgoročni nameni. Tako sproti pojedjo našo prihodnost.

Slabega javnega upravljanja javnih sredstev ni mogoče odpraviti zgolj s predpisi, ampak je potrebno nujno povezati smisle - namene porabe javnih sredstev na strani države (državnimi cilji, od zgoraj) in na strani uporabnikov sredstev (cilji državljanov, lokalnih skupnosti, od spodaj) in to na logično utemeljen in delovno procesno smiseln način. Danes skuša vlada proračunske prihranke v stotinah milijonov evrov doseči na strani plač uradnikov, namesto v bolj učinkovitem upravljanju milijardnih sredstev za naložbe in transfere. Vlada skuša privarčevati 2, 3, 4% na ljudeh, namesto, da bi privarčevala 20, 30, 40% z boljšim vladanjem, na procedurah, na ustrežnejših predpisih, ki so medsebojno skladni in služijo res pretehtanim namenom.

Za spremembo vladajoče doktrine javnega upravljanja v prid uveljavljanja pobud od spodaj, ki so ponavadi kompleksne (večnivojske z nekompatibilnimi smotri), bi bilo treba bistveno dodelati sistem medsektorskega usklajevanja, ki ima v slovenski vladi monumentalne razsežnosti in minimalne učinke. Problem je pogosto tudi povsem organizacijske narave, ker nosilci usklajevanja ne znajo izpeljati usklajevanja večnivojsko, kadar gre za vertikalno usklajevanje ali presečno, kadar gre za horizontalno

usklajevanje. Presečna medsektorska logika zahteva, da bo primarni namen nekega ukrepa v čim večji meri zasledovan tako, da bodo njegovi stranski učinki ugodni za nosilce drugih ukrepov. Sinergija se zelo spleta, vendar pa je na tem računu v Sloveniji prav nizek saldo. Če bi se ukrepi medsebojno bolj podpirali kot se danes, bi z vsako porabo sredstev stregli več namenom hkrati in to bi omogočilo izjemno visoke prihranke v primerjavi z današnjimi razmerami, ko si ukrepi pogosto nasprotujejo in delujejo drug proti drugem. S tem, največjim virom neučinkovitosti javnega upravljanja se danes redko kdo sistematično ukvarja.

Javno upravljanje v smeri od spodaj navzgor ima za razmere krhke politične koalicije, značilno za slovenske razmere, zelo praktično lastnost, da lahko razelektrijo politična nasprotja. Moč političnih nasprotnikov in polzaveznikov je največja, dokler se večina politike dogaja na ravni velikih vprašanj usodnega pomena. Ko pa bo predmet politike postalo porajanje javnih pobud v zvezi z urejanjem vsakodnevnih vprašanj skupnega življenja od spodaj navzgor, takrat ta relacija ne bo več ideološka ampak civilno družbena, ali kot bi tudi lahko rekli, ne med levico in desnico ampak med sistemom in antisistemom. Politični nasprotniki seveda lahko delujejo tudi skozi instrumente civilne družbe vendar morajo zato sestopiti iz akropole v polis in svoj prav iskati v celem volilnem telesu, ne več po salonih političnih elit.

Kritičnost do instituta referendumov je napačno usmerjena. Ni težava v tem, da opozicija lahko z referendumom zaustavi veliko vladnih odločitev ampak v tem, da so mehanizmi neposredne demokracije tako šibki, da civilna družba skozi referendum pogosto samo izliva žolč na vladajočo garnituro zaradi demokratičnega deficita, ki ga trpi. Ni namreč verjetno, da bi se »zloraba instituta referendumov« lahko nadaljevala, če bi civilna družba bila redno vključena kot spoštovan sogovornik v pripravo za opozicijo spornih vladnih odločitev. Sodelovanje civilne družbe sicer ne more uresničiti čudeža, da bi bili potem vsi zadovoljni s sprejetimi odločitvami. Kljub temu pa bi prispevalo k medsebojnemu razumevanju razlik, k učenju med nasprotniki v družbenih dilemah. Eno je, če nekdo ne uveljavi svojega, povsem drugo pa je, če je bilo to doseženo z ignoranco ali po medsebojnem zbliževanju stališč, ko nihče ne more več trditi, da ni bil upoštevan. Največji neizrabljen potencial v Sloveniji je izgubljena energija družbenega konflikta, ki se lahko, če je pravilno kanalizirana pretvori v energijo sodelovanja. Ta je sicer agonistična, tekmovalna in izzivalna, vendar pa v osnovi konstruktivna.

(Bojan Radej, 11. januar, večji popravki 19. januar 2012, Zahvala mag. Zdenki Kovač in Osonkar Borutu za njune pripombe na prejšnjo različico besedila)

Besedilo objavljamo z dovoljenjem avtorja. Preberete ga lahko tudi na spletni strani Slovenskega društva evalvatorjev <http://www.sdeval.si/>.

Z ekosmešnico do nagrade

Vir: prejeto po elektronski pošti

Ekologi brez meja se pridružujejo svetovni čistilni akciji, ki bo 24. marca 2012. V sklopu ozaveščanja pred akcijo bodo tekli tudi izbori za Ekokomike, kjer se lahko pojavite s komično točko, skečem, lutkovno točko, recitacijo, predelavo besedila kakšne pesmi. Pomembno le, da ima okoljsko noto. Yes! Lets have some fun! Nagrada za zmagovalca je izlet v Prago za dve osebi. Predizbori bodo v Izoli 3. februarja, Mariboru 24. februarja, Novem mestu 9. marca in v Ljubljani 16.marca.

Pomembno je sodelovati, ne zmagati! Ekologi brez meja trdijo, da ne bodo zoprna komisija. Pomembno jim je, da skozi humor širijo okoljsko zavest!

Več na <https://www.facebook.com/Ekokomiki>

Vsi enaki – Vsi nasmejani

Humanitarno socialni Zavod Mirno morje vabi k sodelovanju pri projektu otrok s posebnimi potrebami »Mirno more 2012« - vsi enaki - vsi nasmejani. Cilj programa je pozitivno vplivati na otroke, da postanejo bolj odprti, se naučijo strpnosti, razvijejo zaupanje v sočloveka. Skozi terapevtski program se krepí otrokova samopodoba in pozitiven odnos do življenja. Skratka, **pisana družina otrok in mladostnikov** potrebuje našo in vašo pomoč.

Več: <http://www.mirnomorje.org/>

Delavnica: »Naučimo se improvizirati«

AkademYa vas vabi na februarsko izobraževanje namenjeno predstavnikom in predstavnicam generacije Y. V Akademiji verjamejo, da bodo z izobraževanji pomagali mladim širiti obzorja in jim predstavili nekaj zanimivih tem, ki bodo mladim v pomoč tako pri strokovnem kot tudi osebnostnem razvoju.

Vabijo vas, da se jim pridružite na februarskem izobraževanju, na katerem se boste preizkusili v improvizaciji. Naslov tokratne AkademYe je: »Naučimo se improvizirati!« Potekala bo v ponedeljek, 13. februarja 2012, ob 18. uri v Tehnološkem parku 19, v Ljubljani. Za partnerje AkademYe je udeležba na izobraževanju za dva predstavnika oziroma predstavnici generacije Y brezplačna.

Več o izobraževanju najdete na spletni strani: http://ypsilon.si/akademya/naslednje_izobrazevanje/

Dan za spremembe

Slovenska filantropija, Združenje za promocijo prostovoljstva, poziva prostovoljske in druge organizacije, občine ter posameznike, da se priključite Dnevu za spremembe in oblikujete prostovoljske akcije. Ne spreglejte! Dan za spremembe je 21. april 2012.

DAN ZA SPREMEMBE 2012 – PREMAGUJMO OSAMLJENOST

Organizatorji navajajo štiri razloge, zakaj se priključiti Dnevu za spremembe:

1. ker si ne želimo družbe, ki izolira posameznike,
2. ker smo prostovoljske organizacije tiste, ki že vključujemo ljudi iz družbenega roba in jim lahko na ta dan, kaj ponudimo,
3. ker se lahko na ta dan na kreativen način predstavimo skupnosti in nagovorimo ljudi v okolici,
4. ker je letošnje leto, leto medgeneracijske solidarnosti in se lahko na Dan za spremembe spomnimo tudi starejših, ki so osamljeni.

Pozivajo vse z idejami in dobro voljo, da na Dan za spremembe, v soboto, **21. aprila 2012**, pripravite javne **aktivnosti**, ki ponujajo priložnost za pogovor, druženje, pomoč posameznikom in skupinam, odrinjenim na družbeni rob, dobrodne akcije in še mnoge druge pobude, ki lahko pripomorejo k občutku povezanosti in varnosti v lokalni in širši skupnosti.

Več: <http://www.prostovoljstvo.org/aktivnosti/dan-za-spremembe>

Vključite se v korporativne prostovoljske akcije

Časi, ko so družbeno odgovornost **podjetij** predstavljala le sponzorstva in donacije, so minili. Podjetja se odločajo za inovativne oblike **sodelovanja** z vsemi deležniki lokalnega okolja, ki delujejo stimulatивно tako na zaposlene kot na poslovne cilje podjetja. Na ta način se zaposleni in podjetja aktivno vključujejo v reševanje **konkretnega problema**. Podjetja oz. delodajalci svoje **zaposlene** vedno bolj spodbujajo, da izvajajo **prostovoljsko neplačano delo za dobrobit širše skupnosti**.

Če bi želeli v vaši organizaciji ali v vašem podjetju sodelovati v korporativnih prostovoljskih akcijah, se obrnite na Slovensko filantropijo.

Več: <http://www.prostovoljstvo.org/?t=news&id=622>

Ethical Corporation Responsible Business Awards 2012

Vir: <http://events.ethicalcorp.com/awards/index.php>

Junija bo v Londonu finalni izbor podjetij, ki se bodo potegovala za laskavi naslov etičnih nagrad. Kako se prijaviti?

Vir: www.freedigitalphotos.net, Arvind Balaraman

Podjetja lahko pristopijo z izpolnjeno prijavnico, ki je na voljo [tukaj](#). Izpolnjene vloge morajo biti poslane najkasneje do petka, 23. marca 2012. Podjetja bodo ocenjena glede na obdobje januar 2011 – marec 2012. Podjetja, ki so se uvrstila v ožji krog tekmovanja bodo obveščena konec aprila 2012.

Ogled sejmov v Nürnbergu

Vir: <http://www.stp.uni-mb.si/>

Inštitut za kontrolo in certifikacijo Univerze v Mariboru skupaj z agencijo EVROPA-TRANS d.o.o. organizira ogled dveh sejmov:

- VIVANESS NÜRNBERG (največji mednarodni sejem naravnih in ekoloških proizvodov za kožo, lase in telo, zdravo prehrano, wellness,...),
- BIOFACH NÜRNBERG (svetovni sejem bio proizvodov in naravne nege),

ki bosta potekala 15.-18.02.2012 v Nürnbergu.

Za več informacij se obrnite na Univerzo v Mariboru ali na Inštitut za kontrolo in certifikacijo UM.

Vir: www.freedigitalphotos.net, Sarunyu_foto

Mobilni analizator plinov Cerex

Vir: Prejeto po elektronski pošti

Alpe Adria Green je pričela izvajati meritve imisij z mobilno postajo podjetja CEREX iz Amerike. Naprava ima možnost izvesti meritve Formaldehida ter preko 30 raznovrstnih plinskih spojin. Mobilni Analizator ugotavlja varne razmere za delo po požarih in eksplozijah ter ugotavlja prekoračitve izpustov iz tovarn, sežigalnic odpadkov, bioelektrarn itd. Z ultra prenosnimi detektorji je meritev natančna do ppm. Naprava je uporabna tudi za meritve nevarnih plinov v industrijskih obratih in v stanovanjskih prostorih. Z mobilnim Analizatorjem so rezultati prikazani istočasno z meritvijo. Podatki, ki so pridobljeni z meritvami se samodejno shranijo v računalnik, ki je vgrajen v napravo. Ti podatki se lahko ponovno uporabijo za pripravo analiz in poročil. Meritve izvajajo tudi za trg. Več o napravi in ponudbi, boste našli na spletnem blogu: <http://imisije.wordpress.com/>

Apatičnost med današnjo mladino

Vir: prejeto po elektronski pošti

P. mag. Branko Cestnik je 10. januarja 2012 predaval o pojavu apatičnosti med današnjo mladino v župnijski dvorani Ljubljana-Ježica,. Posnetek si lahko ogledate na tej povezavi: [Mladi in apatičnost](#).

Vir: www.youtube.com

Stoletno obdobje v desetih minutah

Vir: prejeto po elektronski pošti

Dogodki, ki so zaznamovali zadnjih 100 let. Poglejte si [video](#). Le kaj bo prineslo leto 2012?

Foto: www.youtube.com

Oddaja TV Maribor: Spoznajmose.com

Vir: prejeto po elektronski pošti

Na Televiziji Maribor si lahko vsak petek ob 21.55 (ponovitev ob nedeljah ob 15.30) ogledate svetovalno izobraževalno oddajo Spoznajmose.com. "S strokovnjaki in poznavalci o življenju za življenje, na fizičnem in duhovnem, (so)naravno in naravnost o osebnih doživetjih posameznika in prizadevanjih za boljši svet nas vseh. Spoznajmo nove stvari, spoznajmo se med seboj in kar je ključno: spoznajmo samega sebe tudi v sožitju kultur. »Oddaja, ki jo so-ustvarjate vi, cenjeni gledalci in gledalke," meni Angelina premdehar in vas vabi k soustvarjanju in k ogledu oddaje. Več informacij, nasvetov in zgodb v okviru oddaje si lahko ogledate na <http://www.spoznajmose.com>.

Brezplačne objave člankov

IIASS -Innovative Issues and Approaches in Social Sciences je spletna akademska revija, ki izhaja v angleščini trikrat letno (januarja, maja in septembra). Objavljajo in zajemajo članke iz različnih družboslovnih področij: politologije, sociologije, ekonomije, javne uprave, prava, menedžmenta, znanstvene komunikacije, psihologije, izobraževanja in drugih.

Članki niso honorirani in vsi bodo prosto dostopni na internetu. Prav tako bodo vsi članki pregledani enako, ne glede na izvor institucije ali avtorja. Članki naj bodo v obsegu 2500 do 7000 besed. Organizacija poziva, da članke pošljete preko formularja na tej spletni strani:

http://www.iiass.com/index.php?option=com_content&view=article&id=449&Itemid=626.

Rok za oddajo člankov je: 15. 2. 2012 za januarsko izdajo in 15.4.2012 za majsko izdajo revije.

Več: <http://www.iiass.com/>

Študijski obisk prestavljen

MINVOS vabi svoje članice na študijski obisk v Bruselj, obenem pa obvešča, da so obisk tega mesta predstavili iz 15. februarja na kasnejši termin, ki bo v marcu ali aprilu. Kljub temu, pa še naprej zbirajo prijave. Iz vsake članice Mreže MINVOS se lahko brezplačno udeleži študijskega obiska le ena oseba. Število mest je omejeno. Prijave zbirajo na info@umi.si.

Etika in zdravje

Slovensko društvo evalvatorjev sporoča, da je na njihovi spletni strani objavljeno Poročilo z okrogle mize »Etika in zdravje«. Srečanje z omenjenim naslovom sta skupaj izvedli Slovensko društvo evalvatorjev in Komisija RS za medicinsko etiko 17. januarja 2012 v dvorani SAZU. Celotno poročilo najdete [tukaj](#).

A New Awareness of Nature

Rene Wadlow*

Vir: Wadlowz@aol.com

Today there is growing agreement that all of humanity is undergoing a basic transformation of awareness, moving toward a different way of experiencing ourselves, our relation to history, to Nature, and to other people. These processes of coming into a healthy relationship with the natural world and of renewing human culture are going on at the same time and are closely related trends.

World Citizens - Senegal

However, we must not skirt the severity or the complexity of the problems facing humankind today. With a global human population of seven billion, with topsoil being swept away and thousands of species in danger of disappearing, we have gone about as far as we can go in the direction of imposing our human domination on Nature.

Thus in order to re-establish a healthy equilibrium, we need a new awareness of humans as a part of Nature but with a special duty of care and respect for the earth's interrelated life-support system.

We have every reason to believe that it is possible for us to achieve a stable, sustainable, and fulfilling mode of life based on the enduring values of empathy and nurturance if we make the necessary efforts. Therefore, we need a revitalized sense of who we are as human beings — an image of humanity that is uplifting and inclusive.

This renewal of our awareness of Nature will require that we get in touch with our deepest needs and that we find our own internal source of meaning. As we express more fully this inner source of meaning, we will develop a more health culture which connects people to one another and to the land. Thus a healthy culture is a sustainable culture going from generation to generation.

Earth is Our Common Home. Therefore we must protect it together.

*Rene Wadlow, President and Representative to the United Nations, Geneva, Association of World Citizens

Ban on Cluster Weapons Upheld: World Law Significantly Strengthened

Rene Wadlow*

Vir: prejeto po el. pošti

World Citizens welcomed the upholding of the total ban on cluster weapons as a significant step in the development of world law. In a 28 November 2011 message to Dr Jakob Kellenberger, President of the International Committee of the Red Cross (ICRC), the Association of World Citizens (AWC) welcomed the strong leadership of the ICRC to prevent a weakening of the international treaty imposing a comprehensive ban on the use, production, stockpiling, and sale of cluster munitions. The treaty, often called the Oslo Convention as negotiations began in Oslo in February 2007, was reviewed in November 2011 at the United Nations in Geneva as part of the review of the *Convention on Prohibition on the Use of Certain Conventional Weapons which may be Deemed to be Excessively Injurious or to have Indiscriminate Effects* — the “1980 Inhumane Weapons Convention” to its friends.

At the review conference, there was a proposition by what I have called “the Outlaw States” — led by the United States with strong support from Russia, China, India, Pakistan and Israel which have opposed the ban from the start of the 2007 negotiations, to substitute a new treaty on the same topic but much weaker.

As I have maintained for the Association of World Citizens, for world law to be effective, it must be clear and have broad popular support. If there were two international treaties dealing with the same subject but having different provisions, there would be confusion as to which treaty was applicable especially if both treaties were signed by the same State. Thus having both a more comprehensive and a less comprehensive treaty on the same issue would be a dangerous precedent.

Fortunately, the ICRC with its long history of upholding respect for international humanitarian law led the opposition to the “Outlaw States” with the strong support of a coalition of non-governmental organizations. There was also strong opposition to the weak draft treaty from those States which have taken a lead on the cluster weapon ban such as Norway and Ireland. More unusual was the outspoken opposition given by UN agencies, especially those dealing with human rights and development issues. Usually, UN agencies stay in the background during governmental negotiations. Since all States are part of the UN system, the Secretariat cannot be seen as favoring one group of States over another.

In this situation, however, the narrow interests of the “Outlaws” to continue selling and using cluster weapons was so obvious and so weakening to the foundations of world law that the UN agencies had to speak out publicly.

Fortunately, the “Outlaws” had no intellectual arguments for their proposition. They were able to twist a few arms and push States to abstain. Nevertheless, an *ad hoc* coalition of some 50 States from all world regions was able to push back and thus prevent, what we must hope, is the last gasp from the “Outlaws” to promote the use of weapons broadly recognized as causing unacceptable harm to civilians and having lasting effects on development for decades after conflicts have ended.

The ban on cluster weapons is an example of a remarkable combination of civil society pressure and leadership from a small number of progressive States. As arms negotiations go, the cluster bomb ban has been swift.⁽¹⁾ They began in Oslo, Norway, in February 2007. The negotiations were a justified reaction to their wide use by Israel in Lebanon during the July-August 2006 conflict. The UN Mine Action Coordination Centre (UNMACC) working in southern Lebanon reported that the cluster bomb density there is higher than in Kosovo and Iraq, especially in built up areas, posing a constant threat to hundreds of thousands of persons, as well as to UN peacekeepers. It is estimated that one million cluster bombs were fired on south Lebanon during the 34 days of war, many during the last two days of war when a ceasefire was a real possibility. The Hezbollah militia also shot off rockets with cluster bombs into northern Israel.

Cluster munitions are warheads that scatter scores of smaller bombs. Many of these submunitions fail to detonate on impact, leaving them scattered on the ground, ready to kill and maim when disturbed or handled. Reports from humanitarian organizations and mine-clearing groups have shown that civilians make up the vast majority of the victims of cluster bombs, especially children attracted by their small size and often bright colors.

The failure rate of cluster munitions is high, ranging from 30 to 80 per cent. But “failure” may be the wrong word. They may, in fact, be designed to kill later. The large number of unexploded cluster bombs means that farmlands and forests cannot be used or used with great danger. Most people killed and wounded by cluster bombs in the 21 conflicts where they have been used are civilians, often young. Such persons often suffer severe injuries such as loss of limbs and loss of sight. It is difficult to resume work or schooling.

Now the ban on cluster munitions has become a part of recognized world law as it has been agreed to by the vast majority of UN members and a concerted effort to weaken the treaty led by militarily powerful States has failed. It would be useful for the “Outlaws” to drop their addiction to cluster bombs and to join the treaty as an important sign of respect for international agreements. However, the ban is now part of world law even if the “Outlaws” refuse to sign. As world citizens, we need to keep up the pressure and to show wide popular respect for World Law.

(1)For a good account of the negotiations, see John Borrie *Unacceptable Harm: A History of How the Treaty to Ban Cluster Munitions Was Won* (Geneva: UN Institute for Disarmament Research, 2009)

* Rene Wadlow, *President and Representative to the United Nations, Geneva, Association of World Citizens*

PRO.PR konferenca 2012

Vir: <http://www.pressclip.si/>

Maribor bo letošnji gostitelj 10. PRO PR konference, ki bo potekala od 21. – 24. marca 2012 v Hotelu Habakuk. Konferenca je namenjena vsem, ki se profesionalno ukvarjajo z odnosi z javnostmi, kot tudi delu menedžmenta podjetij in institucij, s ciljem boljšega razumevanja specifičnosti in različnosti tržišča na področju komunikacij ter dviga ravni inovativnosti in profesionalnosti stroke z izmenjavo idej in izkušenj. Konferenca poteka v organizaciji hrvaške agencije Apriori komunikacije. Konferenca združuje strokovnjake iz Jugovzhodne Evrope in je bila ustanovljena leta 2003 zaradi primarne potrebe po komunikaciji med pripadniki te dinamične stroke med državami, ki so se po političnih spremembah konec 20. stoletja soočile s podobnimi problemi.

Ob 10. obletnici bo utemeljena tudi nagrada PRO.PR Awards, ki jo bodo za dosežke na področju komuniciranja prejeli dr. Dejan Verčič, Gregor Krajnc in Miloš Čirič. Posebna nagrada Vision City bo vročena županu mesta Maribor, gospodu Francu Kanglerju, nagrada Vision Manager bo podeljena predsedniku uprave BTC d.d., gospodu Jožetu Mermalu.

Nagrada Vision City je utemeljena s strani Organizacijskega odbora mednarodne konference PRO.PR, v ta namen pa je bila ustanovljena tudi posebna komisija.

Vision City je nagrada, ki se vodi po kriterijih razvoja ekologije, vzgoje, športa, kulture in mladih. Komisija je tako odločila, da prvo nagrado Vision City 2012 podeli mestu Maribor. Komisija je ob upoštevanju razvoja komunikacij, povezanih z izzivi novih generacij, ki rastejo z novimi tehnologijami, uspela pozicionirati Maribor, mesto z vizijo. Maribor se je uspel iz nekdanj močno industrijskega mesta preoblikovati v univerzitetno in turistično središče. S tem je zadovoljil osnovnim standardom, ki bi jih moralo imeti vsako sodobno evropsko mesto. Mesto je uspešno pri izvedbi številnih evropskih projektov, ob tem pa pridobljena znanja in izkušnje prenaša tudi na mesta bližnjih držav.

Nagrada Vision City bo podeljena Mestni občini Maribor v petek, 23. 03. 2012, ob 20. uri v Hotelu Habakuk v Mariboru, iz rok gospoda Richarda Linninga, IPRA, s sedežem v Londonu.

Conference

Postani govornik na dogodku TEDxBled

Vir: prejeto po elektronski pošti

TEDxBled vabi mlade, ki so polni idej in jih želijo razširiti med druge, vplivati, navdušiti, spremeniti, opozoriti na kaj..., da se s svojo zgodbo prijavijo na poziv, ki je objavljen na spletni strani <http://challengefuture.org/quick/32>. TedxBled bo izbral dva navdihujoča govornika, ki bosta **18. marca 2012** med 10 govorniki iz 10 različnih držav nastopila na odru dogodka. Vsi stroški so povrnjeni, izbrani govorniki pa bodo za nagrado dobili tudi možnost polne participacije na dogodku Challenge: Future Summit.

Vir: www.freedigitalphotos.net, renjith krishnan

Delavnica o Zakonu o prostovoljstvu

Slovenska filantropija in Ministrstvo za javno upravo (MJU) pripravljata **14. februarja** na MJU **delavnico o izvajanju zakona o prostovoljstvu in prvi oddaji letnega poročila o prostovoljstvu**, katere namen je usposobiti predstavnike nevladnih organizacij o uporabi Zakona o prostovoljstvu. Tako bodo predstavljene ključne določbe zakona, ki so podlaga za organizacijo in izvajanje organiziranega prostovoljstva, na volj pa bo tudi čas za vprašanja in razpravo.

Več: <http://www.prostovoljstvo.org/index.php?t=news&id=621&l=sl>

Vir: www.freedigitalphotos.net, David

Brezplačno usposabljanje

Mladinska mreža Mama vabi na brezplačno usposabljanje Specifike poučevanja mladih **9. 2. 2012** med 10. in 14. uri v **Mladinski center Krško**. Predavanje bo izvedel Viljem Ščuka, zdravnik in psihoterapevt.

Prijave sprejemajo do 6.2.2012 na andreja.pavlin@mreza-mama.si.

Vir: <http://www.mreza-mama.si/novice/456>

A lady who decided to live without money

Vir: prejeto po elektronski pošti

Here's an interesting article about a lady who decided to live without money, against everything Westerner society believes in.

Hope you enjoy it:

<http://shine.yahoo.com/work-money/german-grandmother-lives-money-free-never-happier-173900934.html>

Na voljo je 11,8 milijona evrov nepovratnih sredstev Eko sklada

Vir: <http://www.energijadoma.si/znanje/zanimivosti/na-voljo-je-118-milijona-evrov-nepovratnih-sredstev-eko-sklad>

Slovenski okoljski sklad je na začetku januarja 2012 objavil nabor šestih javnih pozivov. Prijave so podaljšali do konca marca 2012 in za podjetja povišali višino sredstev za kreditiranje okoljskih naložb. Eko sklad je namreč zagotovil nepovratne finančne spodbude v višini 11.8 milijona evrov.

Vir: www.freedigitalphotos.net, digitalart

Na Eko skladu investitorje obenem opozarjajo, da morajo popolno vlogo za dodelitev nepovratne finančne spodbude oddati pred začetkom obnove ali gradnje.

Razpisanih je 10 milijonov evrov nepovratnih sredstev za ukrepe učinkovite rabe energije in rabe obnovljivih virov energije na stanovanjskih stavbah, milijon evrov za naložbe v nizkoenergijske in pasivne gradnje ali obnove stavb v lasti občin za izvajanje vzgojno-izobraževalnih dejavnosti in 0,8 milijona evrov za vozila, ki manj obremenjujejo okolje. Na podlagi lanskoletnih javnih pozivov za nepovratne finančne spodbude je ostalo neobdelanih skoraj 3.600 vlog, ki jih

bodo obdelali predvidoma do začetka aprila.

Nekateri ukrepi, za katere občani lahko dobijo nepovratne finančne spodbude v eno- ali večstanovanjskih stavbah:

- vgradnja solarnega ogrevalnega sistema,
- vgradnja toplovodne kurilne naprave na lesno biomaso za centralno ogrevanje,
- vgradnja toplotne črpalke,
- priključitev na daljinsko ogrevanje na obnovljiv vir energije ob prvi vgradnji sistema centralnega ogrevanja v starejši stanovanjski stavbi,
- vgradnja lesenega zunanjega stavbnega pohištva pri obnovi stavbe,
- toplotna izolacija fasade pri obnovi stavbe,
- toplotna izolacija strehe stropa proti neogrevanemu prostoru pri obnovi stavbe,
- vgradnja prezračevanja z vračanjem toplote odpadnega zraka,
- gradnja ali nakup nizkoenergijske in pasivne stanovanjske stavbe,
- nakup stanovanjske enote v tri- ali večstanovanjski stavbi, zgrajeni ali prenovljeni v pasivnem energijskem razredu.

Od razpisanih deset milijonov evrov občanom za ukrepe učinkovite rabe in obnovljivih virov energije na stanovanjskih stavbah je 2,5 milijona evrov namenjenih za naložbe v večstanovanjskih stavbah, kot so izolacija fasade, strehe, naprave za centralno ogrevanje na obnovljivi vir energije, vgradnja termostatskih ventilov in hidravlično uravnoteženje ogrevalnega sistema. Pri tem so socialno šibki občani ponovno upravičeni do 100-odstotkov priznanih stroškov glede na njihov pripadajoči delež financiranja naložbe, pojasnjujejo na Eko skladu. Več informacij lahko preberete na njihovi spletni strani.

20 milijonov evrov za podjetništvo

Vir: povzeto po *Financah*

Vir: www.freedigitalphotos.net, cooldesign

Javna agencija za podjetništvo in tuje investicije (JAPTI) je letos za podjetništvo in pospeševanje tujih investicij predvidela okoli 20 milijonov evrov. Od rebalansa proračuna so odvisni trije razpisi, in sicer mentorski vavčer, izvozni vavčer in razpis za sofinanciranje tržnih raziskav na novih tujih trgih. Sicer JAPTI pripravlja osem razpisov, med drugim spet inovacijski vavčer in procesni vavčer, razpis za spodbujanje tujih neposrednih naložb, za udeležbo podjetij na mednarodnih sejmih v tujini in za ustvarjanje novih delovnih mest na območju izvajanja zakona o razvojni podpori pomurski regiji.

16 milijonov evrov za energetske razpise

Vir: povzeto po *Financah*

Na spletni strani gospodarskega ministrstva so objavljeni štirje razpisi, ki so odprti do leta 2013, med drugim razpis za sofinanciranje operacij za energetske učinkovite prenove javne razsvetljave, za povečanje učinkovitosti rabe električne energije v gospodarstvu, za sofinanciranje individualnih in sistemov ogrevanja na lesno biomaso in za sofinanciranje daljinskega ogrevanja na lesno biomaso. Letos je za te razpise na voljo 16,3 milijona evrov. V pripravi pa je razpis za energetske sanacije visokih šol in študentskih domov v vrednosti sedem milijonov evrov, za učinkovito rabo električne energije pa je na voljo še 4,5 milijona evrov.

Vir: www.freedigitalphotos.net, digitalart

46 milijonov evrov za zavarovanje posojil

Vir: povzeto po *Financah*

Vir: www.freedigitalphotos.net, scottchan

Slovenski podjetniški sklad (SPS) ta hip nima odprtega nobenega razpisa. Februarja načrtujejo objavo razpisa za tehnološko intenzivna podjetja s potencialom hitre rasti garancije za zavarovanje bančnih posojil in subvencije za zagon podjetij v višini 68,6 milijona evrov. Za klasična podjetja bo na voljo 25,04 milijona evrov garancij in pogarancij za zavarovanje bančnih posojil. Letos bo tako SPS na novo razpisal 93 milijonov evrov, na voljo pa bo še prostih 53 milijonov evrov v obliki tveganega kapitala, ki ga lahko podjetja prejmejo prek podprtih družb tveganega kapitala.

181 milijonov evrov za raziskovalno dejavnost

Vir: povzeto po *Financah*

Javna agencija za raziskovalno dejavnost (ARRS) je v letošnjem programu predvidela 181,2 milijona evrov. Objavljen je tudi že predviden rokovnik razpisov. Marca bosta tako predvidoma objavljena poziva za raziskovalne programe in poziv za predlaganje kandidatov za mentorje mladim raziskovalcem za leto 2013. Aprila je med drugim načrtovan javni razpis za sofinanciranje nakupa mednarodne znanstvene literature in baz podatkov, junija pa javna razpisa za sofinanciranje uveljavljenih raziskovalcev iz tujine v letu 2013 in znanstvenih sestankov za leto 2013. Javni razpis za sofinanciranje raziskovalnih projektov za leto 2013 bo oktobra.

Visokošolsko ministrstvo za zdaj z enim razpisom

Vir: povzeto po *Financah*

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA VISOKO ŠOLSTVO,
ZNANOST IN TEHNOLOGIJO

Vir: <http://www.mvzt.gov.si/>

Na ministrstvu za visoko šolstvo je zdaj odprt le razpis za sofinanciranje aktivnosti slovenskih partnerjev pri mednarodnih projektih na temo Validacija biomarkerjev za osebni pristop pri zdravljenju raka; na voljo je 1,5 milijona evrov. Novih ukrepov za spodbujanje tehnološkega razvoja v podjetjih z nepovratnimi sredstvi letos za zdaj ministrstvo ne načrtuje.

60 milijonov evrov za delodajalce

Vir: povzeto po *Financah*

Na ministrstvu za delo je zdaj med drugim aktualen razpis za sofinanciranje programov socialnega varstva, za katerega je predvidenih 3,65 milijona evrov, rok za prijavo je **2. februar**. Na zavodu za zaposlovanje je za neprofitne delodajalce odprt razpis za sofinanciranje stroškov zaposlitve brezposelnih v programih javnih del. Za razpis je na voljo 18,7 milijona evrov, predvidena pa je zaposlitev tri tisoč brezposelnih (do 5. oktobra). Za delodajalce se nadaljuje razpis Zaposli.me, kjer podeljujejo štiri tisoč evrov subvencije za zaposlitev brezposelnih za najmanj leto dni za polni delovni čas. Predvidenih je 18,5 milijona evrov.

Vir: www.freedigitalphotos.net, graur razvan ionut

250 milijonov evrov naročil za infrastrukturo

Vir: povzeto po *Financah*

Na prometnem ministrstvu sta zdaj objavljeni dve javni naročili, in sicer za izvedbo pasivne protihrupne zaščite v okviru projekta rekonstrukcije železniške proge Pragersko-Hodoš in izvedba arheoloških raziskav na območju drugega tira železniške proge Divača-Koper. Letos sicer načrtujejo 102 javni naročili, katerih ocenjena vrednost je okoli četrte milijarde evrov. Večji del naročil bo s področja vlaganj v javno železniško infrastrukturo (drugi tir Divača-Koper), izdelavo državnih prostorskih načrtov za letališča Maribor, Ljubljana in Portorož, razpisi s področja integriranega javnega potniškega prometa in aplikacij, povezanih s prometom, ter manjše število razpisov s področja cest in pomorstva.

Vir: www.freedigitalphotos.net, kai4107

30 milijonov evrov za spodbujanje podeželja

Vir: *povzeto po Financah*

V začetku februarja bo kmetijsko ministrstvo objavilo javne razpise za ukrepe prve in tretje osi programa razvoja podeželja. Zneski za posamezne javne razpise še niso znani, saj terminski načrt še ni dokončno usklajen. Je pa ministrstvo konec minulega leta objavilo devet razpisov. Za zgodnje upokojevanje kmetov je predvidenih 600 tisoč evrov, za obnovo in razvoj vasi šest milijonov evrov, za ohranjanje in izboljševanje dediščine podeželja tri milijone evrov, za programe razvoja podeželja pa dobrih 28 milijonov evrov.

Javni razpis štipendij za študij slovenskih državljanov v tujini za leto 2012 (128. JR)

Vir: <http://www.sklad-kadri.si/si/razpisi-in-objave/naslovnica/razpis/n/javni-razpis-stipendij-za-studij-slovenskih-drzavljanov-v-tujini-za-leto-2012-128-jr/>

Javni sklad je objavil javni razpis štipendij za študij slovenskih državljanov v tujini. Na javnem razpisu lahko študentje pridobijo štipendijo za šolnino in življenjske stroške. Rok prijave je najkasneje do vključno 4. 5. 2012.

Predmet javnega razpisa je štipendiranje slovenskih državljanov za študij na tujih izobraževalnih ustanovah za posamezno raven izobraževanja in pridobitev javno veljavnega spričevala in sicer za dodiplomski ali podiplomski študij na področju naravoslovja, tehnike ali medicine in za podiplomski študij na področju družboslovja ali humanistike. Štipendija se podeli za šolnino in za življenjske stroške. Prijave morajo biti predložene Javnemu skladu Republike Slovenije za razvoj kadrov in štipendije, Dunajska 22, 1000 Ljubljana, vidno označene z napisom »za 128. javni razpis«.

Javni razpis za financiranje projektov nevladnih organizacij s področja mednarodnega razvojnega sodelovanja v letu 2012

Vir: http://www.mzz.gov.si/si/o_ministrstvu/javne_objave/javni_razpisi/novica/article/141/30077/8d27d37697/

Ministrstvo za zunanje zadeve Republike Slovenije je objavilo javni razpis za financiranje projektov nevladnih organizacij s področja mednarodnega razvojnega sodelovanja v letu 2012. Predmet javnega razpisa je financiranje razvojnih projektov slovenskih nevladnih organizacij, ki delujejo na področju mednarodnega razvojnega sodelovanja, v državah prejemnicah uradne razvojne pomoči za sklope: A: Razvojni projekti na Zahodnem Balkanu in B: Razvojni projekti v podsaharski Afriki. Ministrstvo bo za to namenilo sredstva v skupni višini do 90.000 EUR. Rok za oddajo vlog je 13. februar 2012. Razpisna dokumentacija je dosegljiva na [tem spletnem naslovu](#).

Nasvet tete Pehte - proti gripi

Vir: prejeto po elektronski pošti

Čas je, da jo zopet odkrijemo in pokažemo, da niso farmacevti edini na tem svetu.

Ingver olupimo, ali bolje na rahlo postrgamo z žlico, samo tako, da odrgnemo kožo, narežemo in pokapljamo z limono, malo pustimo, da se sokovi premešajo, nato pa pojemo...zažge vse bacile na 100 metrov, odpre še tako "zaštopan" nos in prečisti dihalne poti.

Vir: www.freedigitalphotos.net, Michelle Meiklejohn

- Po stanovanju si razporedite neolupljeno čebulo - veže nase viruse in bakterije.
- Zvečer pred spanjem si na koščke narežite eno čebulo, malo posolite in pokapljajte z olivnim oljem, dodajte malo tofuja ali tune (za okus) zmešajte in pojejte s kosom kruha – nato pa NIČ umivati zobe in NIČ spit povrh (nič vode ali kakršne koli tekočine) - zavijte v posteljo... in boste videli reakcijo čiščenja - nos, oči. Ponovite tri večere zapored - ste kot roža!
- Če vas draži grlo ali nos - pomaga skuta - zavijte 2-3 žlice v papirnato brisačo (položite na vrat in /ali čelo), na drugo stran dajte prozorno folijo ter si ovijte okrog šal in pojdite s tem spat. Ponovi 3 večere. Skuta vleče ven vnetja - gnoj.
- Priporočljivo pa je tudi, da zaužijete 2 žlici medu s cimetom na dan (ali s čajem ali namažete na kruh) – dezinfekcija.
- Za razkuževanja stanovanja pa prižgite- kadilo - suh žajbelj.

Nič novega pod soncem – zgodovina nas uči

Vir: prejeto po elektronski pošti

»Proračun mora biti usklajen, zakladnica ponovno napolnjena, javni dolg je treba zmanjšati, aroganco uradnikov je nujno brzdati in pomoč tujim deželam znižati, sicer bo Rim bankrotiral. Ljudje se morajo spet naučiti delati namesto živeti od državne podpore.«

(Cicero, 55 pr. n.št.)

Vir: www.freedigitalphotos.net, Ian Khan

Vir: prejeta po el. pošti

"I am not an optimist, because I am not sure that everything ends well. Nor am I a pessimist, because I am not sure that everything ends badly. I just carry hope in my heart. Hope is the feeling that life and work have a meaning. You either have it or you don't, regardless of the state of the world that surrounds you." - *Vaclav Havel*

"Hope...is the companion of power, and the mother of success; for who so hopes has within him the gift of miracles." - *Samuel Smiles*

"Groundless hope, like unconditional love, is the only kind worth having." - *John Perry Barlow*

"Faith goes up the stairs that love has built and looks out the window which hope has opened." - *Charles Spurgeon*

Incredible Things That Happen Every 60 Seconds On The Internet

Vir: prejeta po el. pošti

In a single minute there are over 695,000 status updates on [Facebook](#). That's just one example of the mind boggling scale of online activity. The following infographics show a bunch of other incredible things that happen in 60 seconds (via [Barry Ritholtz](#)).

Image: Infographic by- Shanghai Web Designers

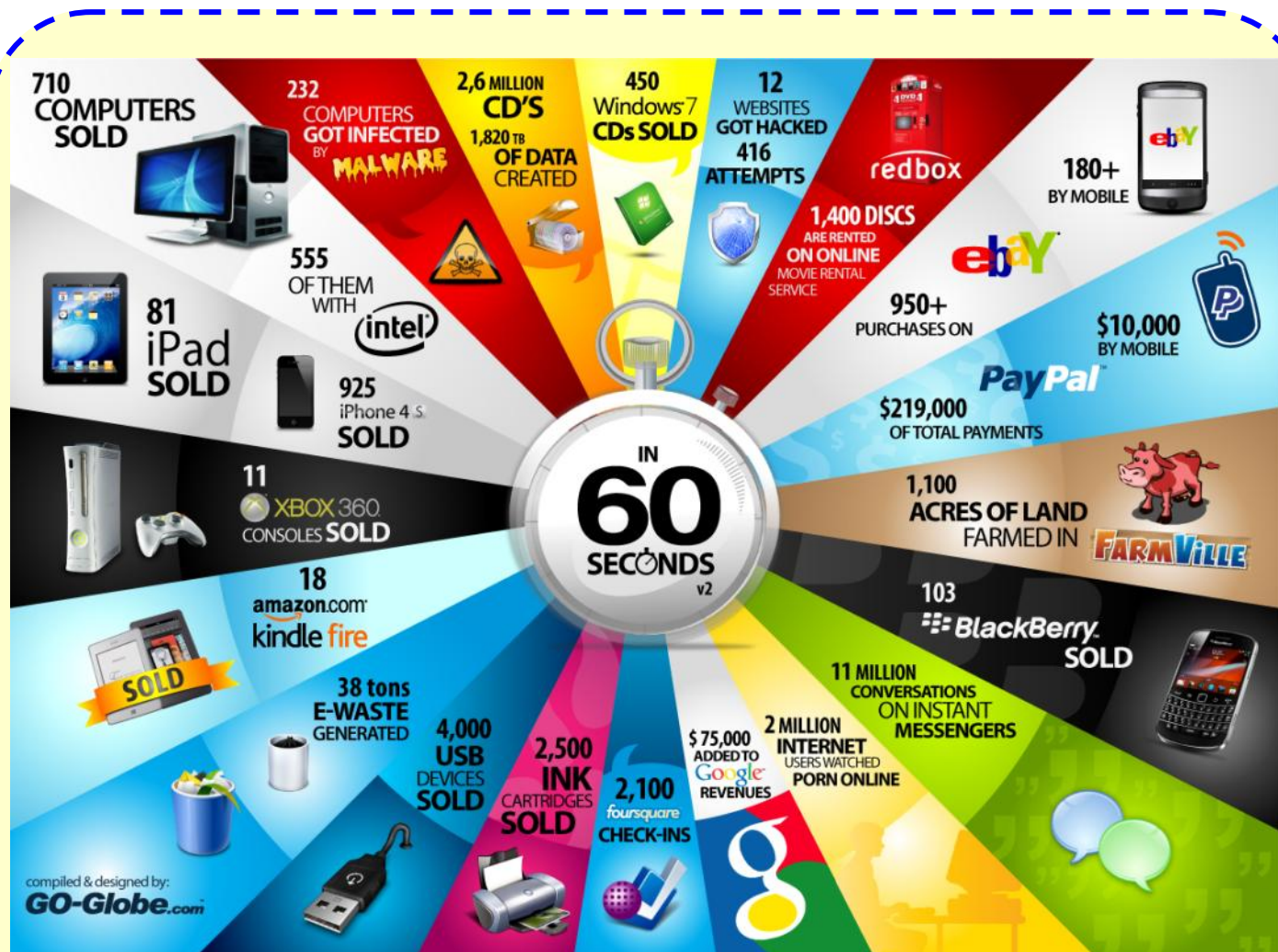

Image: Infographic by- GO-Gulf.com Web Design Company

Don't Miss: [14 ways people wasted time at work before the internet >](#)

Read more: http://www.businessinsider.com/incredible-things-that-happen-every-60-seconds-on-the-internet-2011-12?utm_source=twbutton&utm_medium=social&utm_campaign=sai#ixzz1i6v92xnE

NEW BOOK: ABC HARMONY

Vir: prejeto po elektronski pošti, IRDO člani smo soavtorji te mednarodne knjige!

I am happy to announce that our difficult and long, at nine months, process of creating the world's first ABC of Harmony has been successfully completed! I am happy to congratulate you on this great collective achievement of the GHA and express my heartfelt thanks to everyone for his active and versatile contribution to it! Without your contributions this ABC could not take place! Honor and praise to all of us together as the creators of this unique book! It opens the Age of Harmonious Enlightenment of humanity in the 21st Century, which will be officially announced at the International Seminar of Teachers on February 11, 2012 in New Delhi!

You can download *The ABC of Harmony* in PDF format here:
http://www.peacefromharmony.org/file/6079/ABC_of_Harmony_eng.pdf
 This is direct link for PDF download. You can publish it on your sites.

ABC HARMONY: Abstract

The ABC of Harmony is the first encyclopedia, philosophy and holistic scientific knowledge of the fundamental elements of social harmony, the separate clusters of which have been studied and developed since 1976 which is for more than 35 years. The ABC was created collectively by the GHA coauthors as the first world textbook on the theory of global social harmony and harmonious civilization. It is necessary and accessible for all countries, cultures and people. **Therefore it opens the Age of Harmonious Enlightenment of humanity in the 21st century** and is intended for all educational institutions in the world. Its main goal is expressed in the title, "for global peace, harmonious civilization and tetranet thinking." The book consists of five main parts: "The ABC of Harmony", "Applications and Prerequisites", "Harmony Stars", "Harmony Poetry" and "Harmony Painting". **Their logic is obvious.** Their content tends to the holistic expression of universal harmony not only in theory, but in different cultures: India, China, Europe, America and Africa; in the sciences of sociology, psychology, history, synergetics, economy, politics and ecology; in the religions of Buddhism, Christianity and Islam; in love, family, education and peacemaking; in the arts of poetry, painting and music; and in the lives of its great creators and thinkers: Buddha, Confucius, Jesus, Mohamed, Numa Pompilius, Fyodor Dostoevsky, Leo Tolstoy, Nikolai Roerich, Mother Teresa, Dalai Lama and many others. The philosophical basis of the ABC of Harmony is tetrism as a four dimensional pluralism, which provides a full, rather than partial, theoretical approach to social and individual harmony. The new methodological framework defines new, adequate, level of thinking of social harmony, which was called *tetradic network harmonious thinking, or tetranet thinking* in short. **It is presented in varying degrees and models in the book sections.** The ABC of Harmony is the core of thinking, worldview, spiritual culture and the Internet of global harmonious civilization, which is inevitable in the 21st century. Therefore, The ABC of Harmony allows every person and all people to not only understand and get prepared for it, but also take a fully conscious practical part in its building.

English version

The GHA authors: 76 of 26 countries, including:
Poets – 29; Professors and Doctors – 46; Leaders
of international and national organizations – 26

Pages - 332

Sections - 9

Articles - 50

Articles of the Harmony Stars - 17

Poems - 35

Prefaces - 2

Pictures - 28

Reviews - 27

Paintings - 8

Models - 88 + 3 Schemes

References - 140 titles

Paragraphs of the ABC of Harmony - 26

Appendices - 5

The GHA Sponsors - 44 of 15 countries

Copies of the book edition - 1,000

Among the ABC authors are such the eminent persons as Dr. APJ Abdul Kalam, President of India in 2002-2007; Dr. Norman Kurland, economic adviser to President Reagan; Prof. Ernesto Kahan, Vice president of the physicians organization received the Nobel Peace Prize 1985; Prof. Francois Houtart, Personal Representative of the UN GA President and dozens of professors, doctors and heads of international and national organizations, which are the pride of our ABC. We transferred the ABC layouts in the publishing houses: English in New Delhi on January 16 and Russian in St. Petersburg on 19 January. Meaning and key content of the ABC is briefly expressed in its Abstract (see below). During the 9 months of its creation, we exchanged approximately 8 thousand Emails and messages - this is the colossal work! **The ABC is published entirely on our website in two languages:**

In English: http://peacefromharmony.org/?cat=en_c&key=478.

In Russian: http://peacefromharmony.org/?cat=ru_c&key=504.

This makes it a democratic and accessible to almost everyone.

Spoštovani člani, predstavite vaše delo na področju družbene odgovornosti v IRDO novicah, da bodo z vašimi dosežki seznanjeni tudi drugi člani. Tako boste s svojimi primeri dobre prakse kot vzorniki prispevali k hitrejšemu razvoju družbene odgovornosti pri nas. Obvestite nas tudi, če pripravljate zanimiv dogodek, če bi lahko vaše znanje in izkušnje, novosti pri poslovanju ter prakso, teorijo predstavili drugim, če ste kje prebrali kaj zanimivega, pa menite, da bi bili to zanimivo še za druge člane inštituta. Spodbudite druge, da se bodo zgledovali po vaših primerih dobre prakse in inovativno oblikovali svojo na področju družbene odgovornosti, izkoristite te e-novice—predstavite sebe, svoje podjetje, organizacijo, svoje delo, sodelavce, poslovne partnerje, zanimivosti, itd... Besedilo naj obsega največ 3000 znakov. Pošljite ga na naslov novice@irdo.si do vsakega 20. v mesecu. Hvala.

Kdo ste naši člani?

Inštitut IRDO redno pridobiva nove člane, ki soustvarjajo naše delo. Združujemo več kot 100 članov, od tega skoraj pol kolektivnih:

- ♦ ZSSS – OBMOČNA ORGANIZACIJA PODRAVJE IN KOROŠKA
- ♦ MIEL ELEKTRONIKA, d.o.o.
- ♦ SKEI TAM (Sindikat kovinske in elektroindustrije - Sindikat TAM)
- ♦ Mimovrste d.o.o.
- ♦ Creditexpress d.o.o.
- ♦ Medis-M d.o.o.
- ♦ MIKRODATA GIS d.o.o.
- ♦ Občina Duplek
- ♦ KOGAL Karli Udovičič s.p.
- ♦ Telekom Slovenije, d. d.
- ♦ Umetnostna galerija Maribor
- ♦ N.K.V. d.o.o.
- ♦ GARANT-ZAVAROVANJE d.o.o.
- ♦ Izobraževalno razvojni zavod Univerzum Minerva
- ♦ Mariborska knjižnica
- ♦ PREMOGOVIK VELENJE D.D.
- ♦ Tovarna olja Gea d.d.
- ♦ Bela Voda d.o.o.
- ♦ TERMOELEKTRARNA ŠOŠTANJ d.o.o.
- ♦ Nova Kreditna banka Maribor d.d.
- ♦ Informa Echo d.o.o.
- ♦ Zavarovalnica Maribor d.d.
- ♦ DOBA Fakulteta za uporabne poslovne in družbene študije, Maribor
- ♦ Mariborski vodovod, javno podjetje, d.d.
- ♦ Zavarovalnica Triglav, d.d.
- ♦ Vinibis d.o.o.
- ♦ Mednarodni inštitut ECPD za trajnostni razvoj
- ♦ Committo d.o.o.
- ♦ KROG, Vesna Kovačič s.p.
- ♦ Štajerska gospodarska zbornica
- ♦ Socius, d.d.
- ♦ Zavod Ypsilon
- ♦ Zveza Joga društev Slovenije
- ♦ Ustanova Slovenska znanstvena fundacija
- ♦ Štajerski tehnološki park d.o.o.
- ♦ Press Clipping d.o.o.
- ♦ Pro anima d.o.o.
- ♦ Prosperia, izobraževanje, svetovanje, mediacija, d.o.o.
- ♦ SFPO - Slovenska fundacija za poslovno odličnost... in drugi

Kontakt: Inštitut IRDO, Preradovičeva ulica 26, 2000 Maribor

Telefon: + 386 (0)31 344 883; **Faks:** + 386 (0)2 429 7104

E-pošta: info@irdo.si, **Spletna mesta:** www.irdo.si, www.horus.si, www.mladinski-delavec.si, www.chance4change.eu

IRDO - Inštitut za razvoj družbene odgovornosti je bil ustanovljen leta 2004 z namenom raziskovati in pospeševati razvoj družbene odgovornosti v Sloveniji in v svetu.

Prizadeva si povezati vse ključne akterje na področju razvoja družbene odgovornosti (podjetja, vlada, civilna družba...) ter izvajati skupne aktivnosti in kampanje za osveščenost širše družbe o potrebnosti in pomenu družbene odgovornosti v Sloveniji.

S svojim delovanjem inštitut IRDO prispeva k prenosu in prilagajanju tujega znanja ter konceptov slovenskim razmeram in potrebam, hkrati pa omogoča izmenjavo slovenskega znanja in izkušenj s tujimi strokovnjaki, podjetji in organizacijami.

Povabite v naše članstvo tudi druge, ki bi želeli biti seznanjeni z informacijami o družbeni odgovornosti in prispevati k razvoju le-te!

Izdajatelj: IRDO - Inštitut za razvoj družbene odgovornosti, Preradovičeva ulica 26, 2000 Maribor, Slovenija, www.irdo.si, Uredništvo: novice@irdo.si. V kontekstu družbene odgovornosti (zmanjšanje stroškov, onesnaževanja okolja) so novice v elektronski obliki. Za vsebino prispevkov odgovarjajo avtorji. Mnenja avtorjev niso tudi nujno mnenja uredništva. Besedila niso lektorirana in so v slovenskem in angleškem jeziku. Vse pravice pridržane. Ponatis celote ali posameznih delov je dovoljen le s pisnim dovoljenjem uredništva. Namenjeno članom inštituta IRDO.